

מזכירות הממשלה

מעודכן ליום 02.01.2025

סדר היום

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה

יום ראשון, ה' בטבת התשפ"ה - 05 בינואר 2025

(אופן ושעת הישיבה ייקבעו בהמשך)

<u>נושא</u>	<u>מספר נספח</u>	<u>השר המגיש</u>
א. הרשאות לפי חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951 - לנושאי משרה במנהלת תקומה	313חק	שר במשרד האוצר
ב. הצעת חוק הרשות הלאומית לרפואה משפטית, התשפ"ד-2024 של חה"כ עודד פורר ואחרים (פ/4735)		
ג. הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון - חגנה על סמלי הנצחה ומורשת), התשפ"ג-2023 של חה"כ משה סעדה ושמחה רוטמן (פ/3175)		

ד. הצעת חוק המרכז להנצחת זכרו של דוד לוי, התשפ"ד-2024 של חה"כ שלום דנינו ואחרים (פ/4878)

ה. הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון - התאמות לאוכלוסייה הערבית - חגים), התשפ"ג-2023 של חה"כ ואליד אלהואשלה ואחרים (פ/3932)

ו. הצעת חוק עידוד שירות צבאי, לאומי או לאומי-אזרחי במוסדות להשכלה גבוהה, התשפ"ה-2024 של חה"כ אלון שוסטר (פ/5031)

ז. הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון - פטור זקן לחיילים), התשפ"ד-2024 של חה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4648)

- המשך הדיון

ח. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של חה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

- המשך הדיון

ט. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון - זכויות ילדים במשפחות אומנה), התשפ"ה-2024 של חה"כ קארין אלהרר (פ/4966)

י. הצעת חוק שירות המילואים (תיקון - טיפול נפשי וזוגי לבני משפחות משרתי המילואים) (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ה-2024 של חה"כ מיכאל מרדכי ביטון (פ/5302)

יא. הצעת חוק הנחה לחיילי צה"ל לוחמים בתחבורה ציבורית, התשפ"ד-2024 של חה"כ עידן רול (פ/4806)

יב. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוסף טייב (פ/4632)

- המשך הדיון

יג. טיוטת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס'), התשפ"ה-2024
314 חק שר הפנים

יד. הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון - שינוי שם משפחה של קורבנות עבירת רצח שבוצעה על ידי בני משפחתם), התשפ"ג-2023 של חה"כ מטי צרפתי הרכבי ואחרים (פ/2291)

- המשך הדיון

טו. הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון -
העדפה מתקנת לנכי צה"ל), התשפ"ג-
2023 של חה"כ יצחק קרויזר (פ/2617)

טז. הצעת חוק לתיקון פקודת המכס
(ביטול חיוב בעד בדיקת טובין),
התשפ"ג-2023 של חה"כ ישראל
אייכלר (פ/1704)

יז. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(הגדלת מספר התושבים ביישוב
מוטב), התשפ"ד-2023 של חה"כ דן
אילוז (פ/3998)

- המשך הדיון

יח. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
(פטור ממס על תגמול מילואים
ונקודות זיכוי מס למשרת מילואים
פעיל), התשפ"ה-2024 של חה"כ פנינה
תמנו וגדי איזנקוט (פ/5074)

יט. הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון -
סובסידיה בגני ילדים), התשפ"ה-2024
של חה"כ חוה אתי עטייה ואחרים
(פ/5225)

כ. הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון - הגדלת הייצוג הנשי באסיפה הבוחרת), התשפ"ה-2024 של חה"כ מיכל מרים וולדיגר ואחרים (פ/4973)

כא. הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2024 של חה"כ ינון אזולאי (פ/4913)

כב. הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון - הגשת תובענה נגד גוף אשר פעילותו מחייבת רישיון), התשפ"ג-2023 של חה"כ ארז מלול (פ/2910)

כג. הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון - חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית), התשפ"ג-2022 של חה"כ חנוך דב מלביצקי (פ/301)

כד. הצעת חוק-יסוד: השפיטה (תיקון - בחירת נשיא בית המשפט העליון בידי הכנסת) של חה"כ טלי גוטליב (פ/952)

כה. הצעת חוק הכנסת (תיקון - חובת התייצבות בפני ועדות הכנסת), התשפ"ג-2022 של חה"כ שמחה רוטמן (פ/159)

- המשך הדיון

כו. הצעת חוק העונשין (תיקון - החמרת ענישה בגין ירי מנשק חם שלא כדין), התשפ"ג-2023 של חה"כ יאסר חוג'יראת (פ/3408)

- המשך הדיון

הרשאות לפי חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951 - לנושאי משרה במנהלת תקומה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 6(א)(2) לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951 (להלן – החוק), לעדכן את נושאי המשרות במנהלת תקומה (להלן – המנהלת) המפורטים להלן לייצג את הממשלה בכל עסקה מהעסקאות שמדובר בהן בסעיפים 4 ו-5 לחוק, למעט עסקאות במקרקעין, אלא אם נקבעה לגביה קביעה אחרת, והכול בתחום הפעילות של המנהלת ותפקידיהם של המורשים, עד לסכום הנקוב לצד כל אחד מהם ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות האמורות:

1. ראש המנהלת – ללא הגבלת סכום.
2. סגן ראש מנהלת – ללא הגבלת סכום.
3. סמנכ"ל למשא"ן עד לסכום של 1,000,000 שקלים חדשים;

מורשים אלו יחתמו ביחד עם חשב המנהלת, ולעניין עסקה שתמורתה אינו עולה על 250,000 שקלים חדשים, עם מנהל תחום (התקשרויות רכש ופיקוח תקציבי) בחשבות המנהלת.

החלטה זו מחליפה את החלטת ועדת השרים לענייני החקיקה מס' חק/641 מיום ה 13.11.23.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטת הממשלה מספר 980 מיום 19.10.23 (חכ/6) החליטה הממשלה על הקמת מנהלת לשיקום ופיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו, במטרה לשקם, להצמיח, ולפעול לפיתוח כלכלי – חברתי של חבל התקומה (איזור עוטף עזה) ואוכלוסייתו.

ב-13.11.24 בהחלטת ועדת השרים לענייני החקיקה מס' חק/641 נקבעו לנושאי משרה במנהלת תקומה הרשאות לפי סעיף 6(א)(2) לחוק נכסי המדינה התשי"א – 1951 (להלן – החוק), כדלקמן:

1. ראש המנהלת – ללא הגבלת סכום. לעניין עסקאות במקרקעין לשכירת דירות, מבנים, מתחמים ושטחים בנושאי פעילות המנהלת – עד לסכום של 2,500,000 שקלים חדשים;
2. ראש המטה - עד לסכום של 2,500,000 שקלים חדשים;
3. סמנכ"ל שליטה ותכנון או סמנכ"ל למשא"ן - עד לסכום של 1,000,000 שקלים חדשים;
4. מנהל מחלקת רכש ולוגיסטיקה – עד לסכום של 200,000 שקלים חדשים;

בהחלטה האמורה נקבע כי מורשים אלו יחתמו ביחד עם חשב המנהלת, ולעניין עסקה שתמורתה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, עם מנהל תחום (התקשרויות רכש ופיקוח תקציבי) בחשבות המנהלת.

ההחלטה המוצעת בזאת נועדה לעדכן את המורשים לפי חוק לייצוג בעסקאות בתחומי הפעילות של המנהלת, בהתאם לצרכים הנוכחיים. זאת, בין היתר, לאור שינוי המבנה הארגוני במנהלת והגדרת תפקיד של סגן ראש המנהלת ולנוכח הניסיון המצטבר במנהלת לגבי היקפי העסקאות שלגביהן נדרש ייצוג נושאי משרה.

הבקשה לאישור מורשים במערך תואמה מול מנהל תחום פרסומים והוראות תכ"ס באגף החשב הכללי במשרד האוצר ואושרה על ידו.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 980 חכ/6 מיום ה-19.10.23

החלטה מספר חק/641 מיום 13/11/23

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית - רצ"ב חוו"ד משפטית.

מוגש על ידי השר במשרד האוצר

כ"ח בכסלו התשפ"ה
29 בדצמבר 2024

31/12/2024

יום שלישי ל' כסלו תשפ"ה

חוות דעת משפטית להצעת החלטה בנושא עדכון הרשאות לפי חוק נכסי המדינה התשי"א – 1951
לנושאי משרה במנהלת תקומה

בהחלטת הממשלה מספר 980 מיום 19.10.23 (תכ/6) החליטה הממשלה על הקמת מנהלת לשיקום ופיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו, במטרה לשקם, להצמיח, ולפעול לפיתוח כלכלי – חברתי של חבל התקומה (איזור עוטף עזה) ואוכלוסייתו.

בהחלטת ועדת השרים לענייני התקיקה מס' חק/641 מיום 13.1.24 נקבעו לנושאי משרה במנהלת תקומה הרשאות לפי סעיף 6(א)(2) לחוק נכסי המדינה התשי"א – 1951 (להלן – החוק), כדלקמן:

ראש המנהלת – ללא הגבלת סכום. לעניין עסקאות במקרקעין לשכירת דירות, מבנים, מתחמים ושטחים בנושאי פעילות המנהלת – עד לסכום של 2,500,000 שקלים חדשים;

ראש המטה - עד לסכום של 2,500,000 שקלים חדשים;

סמנכ"ל שליטה ותכנון או סמנכ"ל למשא"ן - עד לסכום של 1,000,000 שקלים חדשים;

מנהל מחלקת רכש ולוגיסטיקה - עד לסכום של 200,000 שקלים חדשים;

בהחלטה האמורה נקבע כי מורשים אלו יחתמו ביחד עם חשב המנהלת, ולעניין עסקה שתמורתה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, עם מנהל תחום (התקשרויות רכש ופיקוח תקציבי) בחשבות המנהלת.

ההחלטה המוצעת בואת נועדה לעדכן לפי סעיף 6(א)(2) לחוק את המורשים לייצוג בעסקאות בתחומי הפעילות של המנהלת, וזאת בהתאם לשינויים שחלו במבנה האירגוני של המנהלת ובהתאם לניסיון המצטבר. מוצע לבטל את החלטת הממשלה הקודמת מיום 13.11.24.

אין מניעה משפטית לקדם את הצעת ההחלטה.

סיגל גולן-עתייר, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מנהלת תקומה

העתק:

עו"ד יעל מלם-יפה - יועמ"שית מנהלת תקומה

כ"ה כסלו תשפ"ה
26 דצמבר 2024
חש. 1239-2024

לכבוד,
הילה רבני אמיר
חשבת מנהל תקומה

הגדרון: הרשאות לפי חוק נכסי המדינה - משרד ראש הממשלה מנהלת תקומה

אני מאשר את הפניה לאישור מורשים לפי חוק נכסי המדינה מנהלת תקומה, כדלקמן:

בהתאם לסעיף 6(א)(2) לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951 (להלן – החוק), להרשות את נושאי המשרות במנהלת תקומה (להלן – המנהלת) המפורטים להלן לייצג את הממשלה בכל עסקה מהעסקאות שמדובר בהן בסעיפים 4-1-5 לחוק, למעט עסקאות במקרקעין, אלא אם נקבעה לגביה קביעה אחרת, והכול בתחום הפעילות של המנהלת ותפקידיהם של המורשים, עד לסכום הנקוב לצד כל אחד מהם ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות האמורות:

1. ראש המנהלת – ללא הגבלת סכום.
2. סגן ראש מנהלת – ללא הגבלת סכום.
3. סמנכ"ל למשא"ן עד לסכום של 1,000,000 שקלים חדשים;

מורשים אלו יחתמו ביחד עם חשב המנהלת, ולעניין עסקה שתמורתה אינו עולה על 250,000 שקלים חדשים, עם מנהל תחום (התקשרויות רכש ופיקוח תקציבי) בחשבות המנהלת.

ההרשאות הקודמות לנושאי משרה במשרד, שהודעות עליהן פורסמו- בטלות.

יש להעביר את הבקשה להרשאות לפי חוק נכסי המדינה, חתומה על-ידי ראש הממשלה, למזכירות הממשלה, לשם אישורה בוועדת שרים לענייני חקיקה, באמצעות הלשכה המשפטית במשרד. לבקשה יש לצרף אישור זה.

בכבוד רב,

דני מור
מנהל תחום פרסומים והוראות תכ"ם,

העתק:

ד"ר ליאור דוד-פור - סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
ישי בן אלי - סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
ליאורה ג'ונפור, רכזת תקומה, אגף החשב הכללי, משרד האוצר
מיה גחום - מרכזת פרסומים והוראות תכ"ם אגף החשב הכללי, משרד האוצר

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
עודד פורר
אביגדור ליברמן
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

4735/25/פ

הצעת חוק הרשות הלאומית לרפואה משפטית, התשפ"ד-2024

פרק א': הגדרות

- הגדרות
1. בחוק זה –
- "חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹;
- "המועצה" – מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 5;
- "המנהל" – מנהל הרשות;
- "המרכז הלאומי לרפואה משפטית" – המרכז הלאומי לרפואה משפטית שליד משרד הבריאות;
- "המשרד" – משרד הבריאות;
- "השר" – שר הבריאות.

פרק ב': הקמת הרשות ותפקידיה

2. הקמת הרשות
- מוקמת בזה במשרד הבריאות הרשות הלאומית לרפואה משפטית אשר תפעל בהתאם להוראות חוק זה; הרשות תפעל במסגרת מדיניות הממשלה ובכפוף להחלטות השר לפי חוק זה.
3. תפקידי הרשות
- תפקידי הרשות הם:

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (1) לגבש תוכנית רב-שנתית לרפואה המשפטית במדינת ישראל ותוכניות שנתיות על פיה, ולפעול ליישומן כאמור בסעיף 4;
- (2) לתכנן ולקדם את איכות הרפואה המשפטית בישראל;
- (3) להקים ולנהל מרכז רפואה משפטית לשעת חירום, שיהיה אחראי על אירוע רב נפגעים ואירועים חריגים;
- (4) לתכנן ולקדם טכנולוגיות ותשתיות במרכז הלאומי לרפואה משפטית;
- (5) לקדם את תחומי הגיהות, הבטיחות והגנת הסביבה בפעילות של המרכז הלאומי לרפואה משפטית;
- (6) לקדם ולקיים קשרים עם הציבור, משרדי הממשלה, משטרת ישראל, צבא הגנה לישראל;
- (7) לייעץ לשר ולממשלה בתחומי הרפואה המשפטית ובכלל זה להמליץ לשר על קידום תיקוני תיקה בתחומי פעילות הרשות;
- (8) לקיים מעקב ובקרה לגבי פעילות משרדי הממשלה לרפואה משפטית;
- (9) לקדם ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי הרפואה משפטית;
- (10) לפתח ולתקצב את המרכז הלאומי לרפואה משפטית במשרד הבריאות ולפקח על עבודתו;
- (11) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי חוק זה.

4. תוכנית רב-שנתית ותוכניות שנתיות

- (א) הרשות תגבש תוכנית רב-שנתית לרפואה משפטית, לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ותוכניות שנתיות ליישומה; הרשות תגיש את התוכנית הרב-שנתית ואת התוכניות השנתיות לשר לאישורו, לאחר אישורן במועצה.
- (ב) הרשות תגיש לשר, עד אחד במרס בכל שנה, דין וחשבון כולל על ביצוע התוכנית השנתית בשנת התקציב שקדמה לה, לאחר שאושר בידי המועצה.
- (ג) השר יעביר לממשלה ולוועדת הבריאות של הכנסת, עד 15 במרס בכל שנה, את הדין וחשבון על ביצוע התוכנית השנתית בידי הרשות במהלך שנת התקציב שקדמה למועד הדיווח; הדין וחשבון יובא לידיעת הציבור בדרך שיררה השר.
- (ד) הרשות תפרסם את התוכנית הרב-שנתית לרפואה משפטית ואת התוכניות השנתיות ליישומה בתוך שבוע מיום אישורן בידי השר.

פרק ג': המועצה

מינוי המועצה
והרכבה

5. (א) השר ימנה מועצה בת 9 חברים, והם:

- (1) נציג השר, מקרב עובדי משרדו;
 - (2) נציג שר המשפטים, מקרב עובדי משרדו;
 - (3) שבעה נציגי ציבור בעלי ידע וניסיון בתחום מתחומי פעולתה של הרשות, מהם ארבעה לפחות בעלי ידע וניסיון בתחום הרפואה ושניים לפחות אנשי סגל אקדמי בכיר במוסד להשכלה גבוהה שעוסקים בתחומי פעולה של הרשות.
- (ב) הרכב חברי המועצה שהם נציגי הציבור ישקף, במידת האפשר, את מגוון תחומי פעולתה של הרשות; חברי המועצה כאמור לא יהיו עובדי המדינה.
- (ג) חברי המועצה יהיו תושבי ישראל.
- (ד) לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.
- (ה) הודעה על מינוי המועצה והרכבה תפורסם ברשומות.

6. יושב ראש המועצה

- (א) השר ימנה את יושב ראש המועצה, מבין חברי המועצה, ורשאי השר למנות מבין חברי המועצה ממלא מקום קבוע ליושב ראש המועצה.
- (ב) הודעה על מינוי יושב ראש המועצה וממלא מקומו תפורסם ברשומות.

7. תקופת כהונה

- תקופת כהונתו של חבר המועצה שמונה לפי סעיף 5(א) תהיה שלוש שנים, ורשאי השר להאריך את תקופת כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

8. תפקידי המועצה

תפקידי המועצה הם:

- (1) להתוות את המדיניות וקווי הפעולה של הרשות;
- (2) להנחות את המנהל ואת הרשות במילוי התפקידים לפי חוק זה;
- (3) לפקח על ביצוע מדיניות הרשות ועל ביצוע התוכניות השנתיות והרב-שנתיות;
- (4) לאשר את אופן חלוקת התקציב השנתי של הרשות, וכן לאשר את התוכנית הרב-שנתית, התוכניות השנתיות והדין וחשבון הכולל האמורים בסעיף 4, והכל בטרם יוגשו לאישור השר;

(5) לפקח על פעילותה השוטפת של הרשות, ובכלל זה לדרוש מהמנהל דיווחים על פעילותה כאמור.

9. ישיבות המועצה (א) ישיבות המועצה יתקיימו אחת לחודש, לפחות, אלא אם כן החליטה המועצה, בנסיבות מיוחדות, אחרת.

(ב) המועצה תקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו זאת שליש מחבריה לפחות; נדרשה ישיבה כאמור, תתקיים הישיבה בתוך שבעה ימים מיום הדרישה, אלא אם כן נדרש לקיימה, בנסיבות העניין, בתוך זמן קצר יותר; בישיבה תדון המועצה בנושאים המפורטים בדרישה.

(ג) יושב ראש המועצה יזמן את הישיבות ויקבע את זמן, מקומן וסדר יומן.

10. סדרי הדיון במועצה (א) (1) המניין החוקי בישיבות המועצה הוא שמונה חברים ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו.

(2) משנפתחה הישיבה במניין חוקי, יהיה המשך הישיבה כדין בכל מספר נוכחים, ובלבד שבעת קבלת ההחלטות נכחו שישה חברים לפחות ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו.

(3) לא היה מניין חוקי בעת שנפתחה ישיבת המועצה, רשאי יושב ראש המועצה לדחותה במחצית השעה; עברה מחצית השעה האמורה, תהיה הישיבה כדין בכל מספר של נוכחים, ואולם על קבלת ההחלטות יחולו הוראות פסקה (2).

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים והמצביעים בהצבעה; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש המועצה, ובהעדרו – של ממלא מקומו.

(ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה; דרכי עבודת המועצה וסדרי דיוניה יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות.

11. תוקף פעולות קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מתמת שנתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.

12. ניגוד עניינים (א) לא ימונה לחבר המועצה ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה.

(ב) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ג) נודע לחבר המועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר.

(ד) בסעיף זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, זוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות בן משפחה כאמור שהוא חורג;

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר המועצה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, בתמורה או שלא בתמורה, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה;

(2) אדם שלחבר המועצה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

איסור עסקאות עם 13. (א) חבר המועצה, קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שאחד מהאמורים הוא בעל עניין בו, לא יתקשרו עם הרשות בעסקה ולא יקבלו ממנה תקציב, אלא אם כן התיר זאת השר, באישור הממשלה, ובתנאים שהתיר.

(ב) הודעה על היתר לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.

(ג) בסעיף זה –

"בעל עניין" – כהגדרתו בסעיף 12(ד);

"קרוב" – בן זוג וכן הורה, ילד, אח, ובני זוגם של כל אחד מאלה.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

- גמול והחזר הוצאות¹⁴. (א) חבר המועצה, ובכלל זה יושב ראש המועצה, שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, יהיה זכאי לתשלום מהמשרד בעד השתתפות בישיבות המועצה בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין חברי ועדות ציבוריות.
- (ב) חבר המועצה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לקבל מהמועצה החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה, לפי הוראות סעיף קטן (א), ובלבד שאינו זכאי לקבל החזר הוצאות ממקור אחר.
- (ג) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.
15. תחלת דינים על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, דינם, בפעולתם כחברי המועצה, כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם במועצה:
- (1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969³;
- (2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט–1959⁴ – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם–1979⁵;
- (4) חוק העונשין, התשל"ז–1977⁶ – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971⁷ – ההוראות הנוגעות לתעודת עובד הציבור;
- (6) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט–1969⁸.
16. הפסקת כהונה לפני תום תקופת הכהונה (א) חבר המועצה יחדל לכהן בה לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או חבר הגוף שאותו הוא מייצג במועצה, ואם הוא נציג ציבור – הוא נתמנה לעובד המדינה.

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.
⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.
⁵ ס"ח התש"ם, עמ' 86.
⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.
⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

(ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

- (1) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו או התקיימה נסיבה הפוסלת אותו לפי חוק זה מלכהן כחבר המועצה;
- (2) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה;
- (3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, ולעניין יושב ראש המועצה – בהסכמת ראש הממשלה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם קבע כאמור כי הוא אינו ממלא את תפקידו כראוי.

(ד) השר בהתייעצות עם יושב ראש המועצה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם חבר המועצה נעדר, בלא סיבה מוצדקת, משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מיותר ממחצית הישיבות שקיימה במהלך שנה אחת.

(ה) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן במועצה, רשאי השר להשעות את החבר מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו, ולמנות לו ממלא מקום לתקופת ההשעיה בהתאם להוראות סעיפים 5 ו-6, לפי העניין.

(ו) השר לא יפסיק כהונתו של חבר המועצה לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ה) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון טענותיו לעניין זה.

(ז) הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר בהתאם להוראות סעיף 5 למינוי חבר אחר במקומו, בהקדם האפשרי.

פרק ד': תקציב הרשות

17. (א) הרשות תכין ותגיש לשר לאישורו, לא יאוחר מ-31 ביולי בכל שנה, את הצעת חלוקת התקציב של הרשות לגבי שנת התקציב הבאה.

(ב) התקציב השנתי של הרשות ימומן מתקציב המדינה, וייקבע בחוק התקציב השנתי בתחום פעולה נפרד בסעיף התקציב של המשרד; לעניין זה – "חוק התקציב השנתי" – כמשמעותו בחוק יסודות התקציב;

"סעיף תקציב", "תחום פעולה" – כהגדרתם בחוק התקציב השנתי.

18. דוחות שנתיים הרשות תערוך ותגיש לשר לא יאוחר מ-1 באפריל בכל שנה, דין וחשבון לעניין ביצוע התקציב ולעניין הכנסות הרשות והוצאותיה, בשנה שקדמה לה; הרשות תעביר עותק של הדין וחשבון לוועדת הבריאות של הכנסת.
19. דיווח על מימוש כספים וביצוע התוכנית גופים שהרשות העבירה להם תקציב לצורך ביצוע פעולות בתחום הרפואה המשפטית, לפי חוק זה, יגישו לרשות, אחת לשישה חודשים, דין וחשבון בדבר ביצוע התקציב האמור.

פרק ה': מרכז לאומי למידע ולמחקר

20. מרכז לאומי למידע ולמחקר (א) הרשות תקים ותנהל מרכז לאומי למידע ולמחקר בתחום הרפואה המשפטית (בפרק זה – מרכז המידע והמחקר), שמטרותיו הפעלת מערך לאיסוף מידע ולעיבוד נתונים בכל תחומי הפעילות של הרשות ומתן מענה לפניית בתחום האמור.
- (ב) מרכז המידע והמחקר יבצע מתקרים, יערוך השוואות בין-לאומיות, ינתח מגמות ויפעל להציע המלצות בתחומי פעילות הרשות.
21. סמכות מרכז המידע והמחקר לדרוש מידע (א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לשם מילוי תפקידיה, באמצעות מרכז המידע והמחקר, לדרוש ממשד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי פעילותה, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון או פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁹, הנוגעים לתפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים שהם מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹⁰, ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור, חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹¹, או מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין.
- (ב) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.
22. העמדה לעיון הציבור המידע שבמרכז המידע והמחקר, למעט מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, יעמוד לעיון הציבור.
23. שמירת סודיות אדם שהגיע אליו מידע לצורך ביצוע פרק זה, לא יגלה את תוכנו, אלא לפי הוראות פרק זה.

פרק ו': הוראות שונות

⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.
¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.
¹¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

ביצוע ותקנות 24. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

תחילה 25. תחילתו של חוק זה בתום 60 ימים ממועד פרסומו.

דברי הסבר

המרכז לרפואה משפטית במשרד הבריאות הוא גוף ייחודי ויחיד בארץ המספק שירותים בתחום הרפואה המשפטית באמצעות בדיקות רפואיות ומדעיות. המרכז מתמקד בעיקר במתן מענה למקרי מוות בחשד לפלילים, הזנחה, רשלנות ומוות פתאומי ובלתי צפוי, בדיקות קליניות של נפגעים/ות תקיפה מינית, וזיהוי אלמונים ונעדרים בשגרה ובחירום.

העברת מנוחים למכון לצורך ביצוע בדיקות רפואיות-משפטיות הוא אירוע רגיש המחייב מענה לאורך כל שעות פעילות המרכז בשגרה ובחירום, כאשר אחד מגורמי הלחץ הגדולים ביותר על פעילות המרכז הוא משך זמן הטיפול במנוחים ושחרורם לקבורה במהירות האפשרית. כיום המרכז מצוי באי ספיקה ואין באפשרותו לבצע את משימותיו כפי שמצופה.

בשנות פעילותו של המרכז התרבו מטלותיו: הגידול באוכלוסייה, ההחמרה במצב הביטחוני והעליה בשיעור הפשיעה המחסור, המחסור הקשה בכוח האדם, מובילים למציאות מורכבת וקשה של עומס עבודה רב. לפי מסמך רקע מטעם המרכז לרפואה משפטית שהוגש לכנסת בנובמבר 2023 - המרכז מטפל מידי שנה בכ-2000 מקרי מוות, למעלה מ-100 בדיקות קליניות של נפגעים/ות תקיפה מינית וכ-700 חוות דעת על פי מסמכים לקביעת קשר סיבתי בין האירוע למוות.

עומס המשימות מוטל על מצבת כוח אדם מצומצמת ביותר של עובדים, ובפרט אלה הנדרשים לפעולות במתחם הבדיקות והנתיחה: 8 מומחים ו-3 מתמחות, 5 טכנאי נתיחה, 2 מזכירות קבלה, צלם אחד ועובדת סוציאלית אחת. גודלו של המרכז הוא כ-15% מהגודל המקובל למוסד מסוג זה במדינה מתקדמת עם 10 מיליון תושבים, כאשר במדינות המפותחות היחס המקובל לרופא משפטי הוא 1: 100,000 תושבים עד 1: 200,000 תושבים (כלומר בישראל היו צריכים להיות 100-50 מומחים ברפואה משפטית).

יתרה מזו, מכיוון שהמרכז הוא מוסד יחיד לא ניתן לבצע ויסות עומסים בינו לבין מוסד אחר, בדומה לנהוג בין בתי חולים וגופים אחרים במערכת הבריאות. משימות השגרה, כמו גם משימות החירום מופנות אליו ואליו בלבד, ונערמות על כתפי אותם עובדים, ללא הגדלת כמות הידיים העובדות. במצב הנוכחי, גודלו הזעיר של המרכז ביחס לאוכלוסייה, וביחס לשירותים אותם הוא נדרש לספק, וכן עומס המטלות הגדול והלא פרופורציוני הביא את המרכז לקצה גבול יכולתו, ומבלי להתייחס לתכנון, מהווה זרז לשחיקה, נשירה וקושי באיוש של כוח אדם במיוחד של הצוות הרפואי (לראיה - שיעור גבוה יחסית של הפסקת התמחות).

הקושי העיקרי והמשמעותי ביותר הוא בגיוס רופאים ושימור הרופאים הקיימים. תחזית שנעשתה על בסיס נתוני השנים האחרונות לגבי פתיחת פנקסי התמחות, שיעור הפסקת התמחות וצפי פרישת רופאים, מראה כי בעשור הקרוב מצבת הרופאים המשפטיים בישראל לא תגדל בהלימה לגידול האוכלוסייה וצרכיה, ובינתיים המציאות מלמדת שמספרם של הרופאים המשפטיים רק הולך וקטן. בשנת 2021 מספרם של הרופאים המשפטיים עמד על 14 רופאים וכיום על 10 רופאים. יש לציין כי רק 4 מומחים במכון הם בעלי אופק שירות של יותר מ-10 שנים.

לצורך שינוי תחזית עגומה זו נדרשים צעדי התערבות מיידיים בתחום תנאי העבודה והתגמול על מנת להפוך את התחום לאטרקטיבי ובהם: בניית זור העתיד של רופאים משפטיים בישראל - על ידי הגדרת המקצוע כ"מקצוע במצוקה" ומתן מענקים בהתאם, שיפור תנאי התגמול של הרופאים המשפטיים: הצמדת ערך כוונות רופא משפטי לערך כוונות מיון, ערך שעות עבודה גבוה יותר, מתן תוספת מקצוע מיוחד, אפשרות לביצוע עבודה פרטית במתכונת של ססיות או מתכונת אחרת, תוספת ליינים של

כוננויות חול וזבת, שיפור תנאי העסקת המתמחים תוך יצירת תמריצים, התאמת מפתחות התקינה במכון, בכלל הסקטורים, לגודל וצרכי האוכלוסייה בישראל, קידום תוכניות בינוי המרכז החדש לצורך שיפור תנאי וסביבת העבודה.

חשוב לציין כי הבעיה אינה בהקצאת תקנים. משרד הבריאות הקצה למכון מספיק תקנים עבור רופאים ובעלי תפקידים נוספים ואולם, הקושי הוא באיוש התקנים. מתוך 40 סטודנטים וסטאזירים הפוקדים את המרכז מידי שנה לבחון האם ברצונם להתמחות בתחום לא נשאר אף לא אחד. כאשר הרופאים הצעירים מגיעים למכון ורואים את הבניין הישן מאוד והמוזנח, את תנאי העבודה, את השכר שאינו עומד בהלימה לקושי העבודה, את העומס העצום, את המעמסה הנפשית, העדר אופק קידום ויכולת השתכרות הולמת במסגרת התפקיד, והעדר יכולת לפרקטיקה פרטית, ומשכך, הם עוזבים ובוחרים התמחות אחרת.

לאחרונה, המצב העגום, כפי שתואר לעיל, הוביל באופן בלתי נמנע לשינוי בקצב עבודת המכון. בניגוד לנהוג בעבר, ובשל מיעוט בלתי סביר של רופאים ועומס כבד, אין באפשרות המרכז לטפל בכל המנוחים באותו יום עבודה והמרכז מצוי בקריסה של ממש. בשל מצב זה משפחות נאלצות לעיתים לדחות את מועד הקבורה וההשלכות לכך ברורות.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור אכזרית מרצועת עזה שבמסגרתה נרצחו כ- 1400 אזרחים וחיילים. המרכז אחראי יחד עם משטרת ישראל על העבודה הרגילה והמורכבת של בדיקה וזיהוי גופות החללים. המקרים המורכבים שלא ניתן היה לזהותם בקלות, הועברו למכון לצורך בדיקות מקיפות (רפואה משפטית, אנתרופולוגיה, אמצעי דימות, ובדיקות דנ"א). מדובר בכ- 907 גופות וממצאים שהועברו לבדיקות במכון. מדובר בחיפף חסר תקדים שאילץ את הצוות המצומצם במכון לעבוד סביב השעון כדי לספק את המענה באופן יעיל ומהיר ככל הניתן. מובן מאליו, כי המיעוט הבלתי סביר של הרופאים המשפטיים בארץ ומומחי הדנ"א הוביל את המרכז לקצה גבול היכולת בימים אלו. מצב זה אילץ אותנו לפעול באופן מידי לגיוס מתנדבים מהארץ ומחול"ל, בכל התחומים, שהתגייסו והתייצבו לסייע במשימה הלאומית של ביצוע הבדיקות וזיהוי החללים.

כדי שמערך הרפואה המשפטית בישראל הנשען כאמור על כתפיהם של 8 רופאים מומחים בלבד יהיה מסוגל לעמוד בריבוי המשימות - הציבוריות, המערכתיות והלאומיות המוטלות עליו, בשגרה ובחירום, מוצע להקים את הרשות הלאומית לרפואה משפטית, שתרכז ותוביל את תחום הרפואה המשפטית בישראל, ובין תפקידיה יהיו תכנון שנתי ותכנון ארוך טווח של תחום הרפואה המשפטית, הקמה וניהול מרכז רפואה משפטית לשעת חירום, פיתוח ותקצוב המרכז הלאומי לרפואה משפטית במשרד הבריאות, הקמת מרכז לאומי למידע ולמחקר בתחום וניהולו, וייעוץ למשרדי הממשלה בתחומי הרפואה המשפטית. שר הבריאות ימנה לרשות מועצה שתפעל להתוות את המדיניות וקווי הפעולה של הרשות. עוד מוצעים הסדרים לעניין סדרי עבודתה של המועצה ותקופת כהונתם של חבריה וכן הוראות שנועדו למנוע ניגוד עניינים בפעולתו של חבר המועצה. תקציב הרשות ימומן מאוצר המדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בתמוז התשפ"ד (15.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
משה סעדה
שמחה רוטמן
דני דנון

פ/25/3175

הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון – הגנה על סמלי הנצחה ומורשת), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 52 בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח–1998¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 40, האמור בו יסומן "א)" ובסופו יבוא:
"ב) לא יחלל אדם אתר לאומי ולא יפגע בו בדרך אחרת כלשהי¹¹."
2. בסעיף 57 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"א1) העובר על הוראות סעיף 40(ב) או 52(ב), אף אם לא נגרם נזק בלתי הפיך, דינו – מאסר שנתיים."
3. אחרי סעיף 57א יבוא לחוק העיקרי יבוא:
"חילול אתר הנצחה – עוולה אזרחית
57 א) חילול אדם אתר הנצחה ממלכתי, אתר הנצחה חילי או אתר הנצחה מקומי, שעניינו הנצחת חלל מערכות ישראל או חלל פעולות איבה (בסעיף זה – חלל), רשאי בית המשפט לפסוק לחובת המחלל, לבקשת תובע שהוא קרוב משפחה של החלל, פיצויים בלא הוכחת נזק בשיעור שלא יעלה על 120,000 שקלים חדשים.
ב) לא יחויב מחלל בשל אותו מעשה החילול בפיצוי בלא הוכחת נזק לפי סעיף זה יותר מפעם אחת.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

(ג) תובע יודיע על הגשת תביעה לראש אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון; הוגשה תביעה לפי סעיף זה, יפרסם ראש האגף הודעה על הגשת התביעה ועל המועד האחרון להצטרפות לתביעה באתר האינטרנט של משרד הביטחון.

(ד) בסעיף זה, "קרוב משפחה" –

- (1) בן זוג;
- (2) בן או בת;
- (3) הורה;
- (4) הורי הורה;
- (5) אח או אחות;
- (6) דוד או דודה.

(ה) פיצוי שנפסק לפי סעיף זה ישולם במלואו לקרובי משפחה שהם בדרגת הקרבה הגבוהה יותר לחלל, או לקבוצת החללים, לפי סדר פירוטם בסעיף קטן (ג).

(ו) בקביעת שיעור הפיצוי רשאי בית המשפט להביא בחשבון את מידת ביזוי אתר ההנצחה ואת נסיבות מעשה הפגיעה.

(ז) פיצוי לפי סעיף זה יינתן בנוסף לכל פיצוי שהתובע זכאי לו לפי כל דין.

(ח) שר המשפטים יתקין תקנות בדבר סדרי הדין בתביעה לפי סעיף זה, לרבות לעניין אופן חלוקת סכום הפיצוי בין קרובי החלל, או קבוצת חללים, שהם בני אותה דרגת קרבה.

דברי הסבר

הצעת חוק זו מבקשת לקבוע הסדר פלילי ברור בגין פגיעה באתרי מורשת, אנדרטאות ומבני הנצחה. בנוסף, מוצע לקבוע הסדר נזיקי המזכה קרובי משפחה של חללי מערכות ישראל ופעולות איבה בפיצויים בלא הוכחת נזק, בגין השחתת אתר הנצחה שהוקם לזכר יקירם שנפל.

בשנים האחרונות התגברו אירועי השחתה של אתרי הנצחה לזכר אירועים מכוננים בהתפתחות היישוב בארץ ישראל, ולזכר לוחמים שנפלו בהגנה על הארץ וחללי פעולות איבה. תופעת חילול האתרים פוגעת עמוקות ברגשות הציבור בשני מישורים: האחד – פגיעה במישור הפרטי, הנגרמת למשפחות

החללים שאתר הנצחה לזכר יקיריהם הושחת; השני – פגיעה בכלל הציבור במובן של חילול מורשת הקרב וההתיישבות המהווים עבורו סמלים לאומיים חשובים.

ברם, למרות חומרת המעשים והשלכותיהם, הדין הקיים אינו מרתיע דיו מפני ביצוע מעשים אלו ואינו מספק מענה ענישתי הולם לאחר מעשה. הצעת חוק זו מבקשת לתקן זאת, הן במישור הפלילי והן במישור הנזיקי.

במישור הפלילי – מוצע לקבוע עונש בגין חילול אתר בהתנהגות, אף ללא גרימת נזק, זאת במקביל לעונש הקבוע בסעיף 57(א) בגין חילול שתוצאתו נזק; בנוסף, מוצע להשוות את רף הענישה בגין חילול והשחתת אתרים לאומיים לזה הקבוע בגין חילול אתרי הנצחה.

במישור הפרטי – מוצע להכיר בפגיעה באתרי הנצחה שהוקמו לזכר חללי מערכות ישראל או חללי פעולות איבה, כעוולה אזרחית עצמאית כנגד בני המשפחות של אותם חללים. בהתאם לכך, מוצע לקבוע מסלול תביעה אזרחית שבסופו יפסוק בית המשפט פיצוי שלא יעלה על 120,000 שקלים חדשים בגין מעשה פגיעה כאמור, אף בלא הוכחת נזק, זאת בנוסף לכל פיצוי המגיע לאתר הנצחה או לקרובי משפחות החללים בגין שיקום האתר לאחר הפגיעה, או בגין נזקים אחרים שנגרמו כתוצאה מכך.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת שלום דנינו
מאיר כהן

מצטרפים : חברי הכנסת
בועז ביסמוט
אוהד טל
צבי ידידיה סוכות
דן אילוז
לימור סון הר מלך
ניסים ואטורי
סימון מושיאשוילי
דוד ביטן
אושר שקלים
קטי קטרין שטרית
רון כץ
אריאל קלנר
משה פסל
ארז מלול
אברהם בצלאל
שלי טל מירון
יונתן מישרקי

4878/25/פ

הצעת חוק המרכז להנצחת זכרו של דוד לוי, התשפ"ד–2024

פרק א': מטרת החוק

1. מטרתו של חוק זה להקים מרכז להנצחת זכרו של דוד לוי, אשר יקדם את המחקר העדתי והשוויון החברתי בישראל וינציח לדורות את פועלו ומורשתו של דוד לוי, מנהיג חברתי ומדיני שפעל רבות לקידום הפריפריה, לצמצום פערים ולחיבור בין אוכלוסיות ומגזרים בחברה הישראלית.

פרק ב': פרשנות

- "הארכיון" – ארכיון המרכז שהוקם לפי סעיף 27;
- "האתר" – אתר ההנצחה לזכרו של דוד לוי שהוקם לפי סעיף 19;
- "הגנז", "חומר ארכיוני", "מוסד ממוסדות המדינה" – כהגדרתם בחוק הארכיונים;
- "חוק הארכיונים" – חוק הארכיונים, התשט"ו-1955¹;
- "המועצה להשכלה גבוהה" ו"מוסד מוכר" – כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;
- "המכון" – המכון שהוקם לפי סעיף 23;
- "המרכז" – המרכז שהוקם לפי סעיף 3;
- "השר" – שר החוץ.

פרק ג': המוסדות

סימן א': המרכז, המועצה והמנתל הכללי

3. הקמת המרכז מוקם בזה המרכז להנצחת זכרו של דוד לוי, לחקר עדתי ושויון חברתי; המרכז יכלול את האתר, המכון והארכיון.
4. מעמד המרכז (א) המרכז הוא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית, המתיישבת עם אופיו וטבעו כגוף מאוגד.
- (ב) המרכז הוא גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]³.
5. המועצה (א) למרכז תהיה מועצה בת 13 חברים, שימנה השר, והם:
- (1) נציג לפי המלצת ראש הממשלה, מבין העובדים הבכירים במשרדו;
- (2) נציג לפי המלצת שר החוץ, מבין העובדים הבכירים במשרדו;
- (3) נציג לפי המלצת שר החינוך, מבין העובדים הבכירים במערכת החינוך;
- (4) נציג לפי המלצת שר הרווחה והביטחון החברתי, מבין העובדים הבכירים במשרדו;

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 14.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

- (5) הגנו, או עובד הגנוך לפי המלצתו ;
- (6) עובד הרשות המקומית שהמרכז פועל בתחומה, לפי המלצת ראש הרשות המקומית ;
- (7) נציג המועצה לאתרי הנצחה לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992⁴ ;
- (8) שלושה אנשי הסגל האקדמי במוסדות מוכרים בארץ, מתחום מדעי הרוח, החברה או המשפטים, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ;
- (9) שלושה נציגי גופים ללא מטרות רווח העוסקים בחיקוף משמעותי בפעילות המגשימה את מטרות החוק.
- (ב) המועצה תמנה מבין חבריה, באישור השר, את היושב ראש ואת ממלא מקומו הקבוע.
- (ג) לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.
6. תפקידי המועצה .6 אלו הם תפקידי המועצה :
- (1) לקבוע את מדיניותו הכללית של המרכז ולהתוות את קווי פעולתו בהתאם למדיניות שנקבעה כאמור ;
- (2) לעקוב אחר הגשמת המדיניות הכללית של המרכז ואחר ביצוע תכניות העבודה שלו ותקציבו ;
- (3) לקבל דוחות על פעילות המרכז ;
- (4) לאשר את תקציב המרכז ואת תוכנית העבודה השנתית שלו ;
- (5) למנות מבקר פנימי למרכז, לאשר את תכנית העבודה שלו, לדון בדוחות שיגיש לה ולקבל החלטות בעניינם.
7. סמכות שיורית סמכות של המרכז שלא הוקנתה לפי חוק זה לאורגן אחר של המרכז, רשאית למועצה המועצה להפעילה.
8. סדרי עבודת המועצה (א) המועצה תתכנס פעמיים בשנה לפחות וכן לפי דרישה של לפחות שליש מחבריה. המועצה

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

(ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.

(ג) המניין החוקי בישיבות המועצה הוא מחצית מחבריה המכהנים ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו הקבוע.

(ד) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות של חברי המועצה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יכריע יושב ראש המועצה, ובהעדרו – ממלא מקומו הקבוע.

(ה) המועצה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו בחוק זה.

גמול והחזר הוצאות⁹. חברי המועצה הציבורית לא יהיו זכאים לשכר בעד חברותם במועצה, אך חבר המועצה הציבורית שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך יהיה זכאי לתשלום בעד השתתפות בישיבות המועצה בהתאם להוראות הממונה על השכר במשרד האוצר החלות לעניין חברי מועצה בתאגידים מאת המשרד הממשלתי שהגוף שהוא מייצג הוא בתחום אחריותו; בסעיף זה – "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁵.

10. תקופת כהונה חבר המועצה יתמנה לתקופה של שלוש שנים, ורשאי השר להאריך את תקופת כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

11. הפסקת כהונה לפני (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או עובד או חבר הגוף שאותו הוא מייצג במועצה ואם הוא נציג ציבור – הוא נתמנה לעובד המדינה.

(ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

(1) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו;

⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, רשאי להעביר חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם הוא נעדר, בלא סיבה מוצדקת, משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מארבע ישיבות בתוך שנה אחת.

(ד) השר לא יעביר חבר מועצה מכהונתו לפי סעיפים קטנים (ב)-(ג) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ה) הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר, בהתאם להוראות סעיף 5, למינוי חבר אחר במקומו, בהקדם האפשרי.

תוקף פעולות 12. קיומם של המועצה סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכהנים בה.

ניגוד עניינים 13. (א) בסעיף זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, את או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁶;

"טיפולי" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר המועצה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה ובין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה;

(2) אדם שלחבר המועצה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(ב) לא ימונה לחבר המועצה ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה.

(ג) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ד) נודע לחבר המועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודע על כך לשר.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, רשאי חבר המועצה שמונה לפי סעיף 6 להביא בחשבון גם את ענייניו של הגוף או הציבור שהוא נציגו, ככל שהם קשורים לתפקידי המועצה, ולא יראו אותו כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

14. החלת דינים על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, דינם, בפעולתם כחברי המועצה, כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם במועצה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התשי"ם-1979⁷;

(2) חוק העונשין, התשל"ז-1977⁸ – החוראות הנוגעות לעובדי הציבור;

(3) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969⁹;

(4) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹⁰.

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹¹.

15. מנהל כללי למרכז (א) המועצה, באישור השר, תמנה מנהל כללי למרכז.

(ב) המנהל הכללי ימונה לתקופה של שלוש שנים, והמועצה רשאית לשוב ולמנותו מחדש, באישור השר, לתקופת כהונה אחת נוספת.

16. תפקידי המנהל הכללי – תפקידי המנהל הכללי –

(1) ניהול המרכז – ובכלל זה האתר, המכון והארכיון;

(2) יישום החלטות המועצה;

⁷ ס"ח התשי"ם, עמ' 2.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

¹⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(3) הכנת תכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי של המרכז והבאתם לאישור המועצה;

(4) דיווח למועצה על פעילויות המרכז, ובכלל זה על פעילויות האתר, המכון והארכיון.

17. תנאי העסקתו של המנהל הכללי ופקיעת כהונתו

(א) המועצה, באישור השר ובהתייעצות עם שר האוצר, תקבע את שכרו ותנאי העסקתו של המנהל הכללי.

(ב) המנהל הכללי יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;

(2) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של שני שלישים לפחות מכלל חבריה;

(3) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כמנהל הכללי או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור, וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

(ג) הפסיק המנהל הכללי לכהן לפי הוראות סעיף זה, תפעל המועצה, בהתאם להוראות סעיף 15 למינוי מנהל כללי במקומו בהקדם האפשרי.

18. מבקר פנימי

המועצה תמנה למרכז מבקר פנימי אשר יפעל בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992¹²; המבקר הפנימי יגיש למועצה דין וחשבון על ממצאיו.

סימן ב': האתר

19. אתר הנצחה

(א) המרכז יקים אתר הנצחה בירושלים.

(ב) האתר יכלול תערוכה מתמדת של מוצגים המעלה את זכר חייו, פועלו ומורשתו של דוד לוי בה יוצגו תולדות חייו לצד אירועים מרכזיים בתולדות המדינה והחברה בישראל הנוגעים למטרת החוק, ובכלל זה, קידום הפריפריה, צמצום פערים וחיבור בין אוכלוסיות ומגזרים בחברה בישראל בכלל וכן עלייתם של יהודי צפון-אפריקה לישראל חייהם במעברות, והמאבק לקידום פרויקט "שיקום שכונות" בפריפריה.

¹² ס"ח התשנ"ב, ע"מ 198.

- פעילויות לציבור 20. אתר ההנצחה יהיה פתוח לציבור ויתקיימו בו, באופן סדיר, פעילויות הנצחה, פעילויות מוזיאליות ופעולות תרבות, חינוך והסברה, הקשורות בפועל ובמורשתו של דוד לוי.
- ועדה חינוכית 21. (א) המועצה, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי, תמנה ועדה חינוכית בת שבעה חברים שתורכב מאנשי חינוך, נציג הרשות המקומית שבתחומה פועל המרכז, ונציגי ציבור אחרים.
- (ב) הוועדה החינוכית תמנה מבין חבריה, את יושב ראש הוועדה ואת ממלא מקומו.
- (ג) יושב ראש הוועדה ינהל את ישיבות הוועדה; הוא יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.
- תפקידי הוועדה החינוכית 22. הוועדה החינוכית תייעץ למנהל הכללי לגבי פעילויות שיתקיימו באתר, לרבות סוגן ותוכן.

סימן ג': המכון

- מכון לחקר מורשת דוד לוי 23. (א) המרכז יקים מכון לחקר מורשת דוד לוי; המכון יפעל להעמקת הידע ולהעשרתו בכל הקשור להיסטוריה, למדיניות, לחברה ולתרבות, ובכלל זה, חקר עדתי ושוויון חברתי במדינת ישראל, תוך שימת דגש על חזונו, פועלו ומורשתו של דוד לוי על רקע עלייתם של יהודי צפון-אפריקה לישראל.
- (ב) המכון יקיים פעילויות אקדמיות לקידום מטרות חוק זה, לרבות קבוצות מחקר, סמינרי מחקר, הרצאות פומביות וכנסים בהשתתפות חוקרים.
- (ג) המכון יקיים ויפעיל ספריית מחקר ועיון, שתתמחה בתחומים האמורים בסעיף 23.
- (ד) המכון יפרסם מחקרים בתחומי פעילותו.
- הוועדה המדעית 24. (א) הוועד המנהל, בהתייעצות עם המנהל הכללי, ימנה ועדה מדעית שתורכב משבעה חברים, שהם בעלי מעמד בתחומי המחקר וההוראה במוסדות מוכרים, ומשני נציגים של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.
- (ב) הוועדה המדעית תמנה מבין חבריה, את יושב ראש הוועדה ואת ממלא מקומו.
- (ג) יושב ראש הוועדה ינהל את ישיבות הוועדה; הוא יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.

25. תפקידי הוועדה המדעית (א) הוועדה המדעית תאשר תכניות פעולה והצעות שיוגשו לה על ידי המנהל הכללי, לרבות הצעות להעסקת חוקרים ולביצוע מחקרים.
- (ב) הוועדה המדעית תייעץ לראש המכון, בכל ענין הנוגע לפעילותו האקדמית של המכון.
26. הפסקת כהונה הוראות סעיף 15 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברי הוועדה המדעית.

סימן ד': הארכיון

27. הקמת הארכיון המרכז יקים ויפעיל ארכיון; הארכיון יהיה חלק מהגנזך והוראות חוק הארכיונים יחולו עליו.
28. הטיפול בחומר הארכיוני (א) הטיפול בחומר ארכיוני הנוגע ישירות לפועלו של דוד לוי ולמורשתו שהועבר לארכיון, כאמור בסעיף קטן (ב), או שנאסף על ידי המרכז – יהיה נתון לארכיון.
- (ב) השר, לאחר התייעצות עם הגנז ועם המנהל הכללי, יקבע בתקנות את סוגי החומר הארכיוני הנמצא בגנזך או במוסד ממוסדותיה, אשר יועבר לארכיון.
- (ג) חומר ארכיוני כאמור בסעיף קטן (ב) יועבר לארכיון, כמקור או בהעתק, באופן שיורה הגנז.
29. ממונה על הארכיון המנהל הכללי ימנה את הממונה על הארכיון, באישור הגנז, ויקבל את ההוראות וההנחיות בתחום המקצועי מהגנז.

פרק ד': תקציב והוראות כלליות

30. מקרקעין המדינה תעמיד לרשות המרכז את המקרקעין הדרושים לפעילותו, כפי שתקבע הממשלה או שר שתסמיק לכך.
31. מימון הקמת המרכז ופעילותו תמומן, בכפוף להוראות סעיף 32, מתקציב המדינה כפי הדרוש להוצאות קיומו, החזקתו, פיתוחו וניהול מכלול פעילויותיו, ומתרומות ומהכנסות שיהיו למרכז.
32. תקציב (א) המועצה תאשר הצעת תקציב שנתי ותגישה לשר לשם אישורו; התקציב טעון אישור שר האוצר.
- (ב) שנת תקציב המרכז תהיה כשנת תקציב המדינה.
33. עובדי המרכז תנאי העסקתם של עובדי המרכז יהיו כשל עובדי המדינה בתיאומים שיקבע השר, בהתייעצות עם המועצה ובאישור שר האוצר.
34. איסור העברת נכסים (א) המרכז לא יהא רשאי למכור או להעביר בדרך אחרת נכס שבבעלותו, למעט נכסים שפרטים לגביהם, לרבות סוגם ושווים, נקבעו בתקנות, אלא באישור השר.

(ב) המרכז לא יהא רשאי למשכן נכס שברשותו או להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים, אלא באישור השר; לעניין זה, "להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים" - לרבות שכירות המקנה זכות לחדשה, להאריכה או שכירות לתקופה נוספת שבהצטרפותן לתקופות השכירות הקודמות עולות יחד על עשר שנים.

(ג) המרכז לא ייטול הלוואה העולה על סכום שקבע השר בתקנות, אלא באישור השר ושר האוצר.

ביצוע 35. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות לעניין סדרי העבודה של המועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

דוד לוי שכהן כחבר הכנסת, כסגן ראש הממשלה וכשר בממשלות ישראל, היה אחד מהפוליטיקאים המשפיעים ופורצי הדרך בישראל. החל משנת 1969, עת נבחר לראשונה לכנסת, היה דוד לוי חלק בלתי נפרד מהעשייה הציבורית והחברתית ואף זכה בפרס ישראל על מפעל חיים לשנת תשע"ח (2018). יתרה מכך, דוד לוי היה סמל לבני עדות המזרח החפצים בשותפות מלאה בממסד ומוחים כנגד נורמות של קיפוח שהשתרשו. במהלך כהונתו כשר הבינוי והשיכון בשנים 1979–1990 נשא לוי בגאון את מה שהוא הגדיר כ"מפעל חיינו" – פרויקט שיקום השכונות, שחרת על דגלו לשים את הפריפריה במרכז. מטרת הצעת החוק היא להקים מרכז להנצחת זכרו של דוד לוי, שיפעל לשימור מורשתו, למחקר ולקידום הערכים שלהם הוא הקדיש את חייו. המרכז ינגיש לציבור את סיפור חייו כדוגמה ומופת של עולה צעיר פורץ דרך, שהחל את חייו בארץ כעולה המתגורר במעברה והתקדם עד לליבת העשייה הציבורית.

המרכז יכלול אתר הנצחה, מכון מחקר וארכיון. המרכז יקדם הנחלת ערכים המזוהים עם דוד לוי כמו מנהיגות, אומץ לב, יושרה, מסירות לעם, לקהילה ולמשפחה. זאת, באמצעות קיום פעילויות חינוכיות, סדנאות לציבור הרחב, לבתי הספר, לתנועות הנוער ולחיילים שיתרמו לפיתוח מנהיגות צעירה פורצת דרך. המרכז יפעל לקידום נושאים וערכים שקידם דוד לוי לאורך השנים, כמו צדק חברתי, שוויון הזדמנויות, ובעיקר אחדות העם וקירוב בין כל חלקי הציבור הישראלי.

במסגרת אתר ההנצחה, המרכז יפעל לאיסוף, שמירת והצגת חומרים הנוגעים לפועלו של דוד לוי, ובכללם מסמכים, תצלומים, סרטונים, ופרסומים אחרים וכן את אוסף נאומיו של דוד לוי בכנסת, ויעמידם לרשות הציבור. המרכז יארגן כנסים, ימי עיון ואירועים ציבוריים ויעודד מחקר אקדמי בנושאים הקשורים לדרכו של דוד לוי תוך התמקדות בהישגיו המדיניים והחברתיים בכל הנוגע לקידום שוויון חברתי בכלל, ועבור העולים מצפון-אפריקה בפרט.

הקמת המרכז תממש רצון אמיתי של ציבור רחב ומגוון להעלות על נס את תרומתו הייחודית של דוד לוי להסרת המחיצות בין כל שבטי ישראל.

הצעת החוק כוללת הסדרים מקובלים לעניין הפעילות וההקמה של מרכזי הנצחה לפי חוק, בין השאר, בעניינים אלה: מינוי מועצה ציבורית, תפקידיה וסדרי פעילותה; מינוי מנהל למרכז והעסקת עובדים; הוראות למניעת ניגוד עניינים; הוראות לעניין תקופת כהונה של חברי המועצה; תקציב המרכז.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ד (24.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
ואליד אלהואשלה
ווליד טאהא
אימאן ח'טיב יאסין
יאסר חוג'יראת
מנסור עבאס

פ/25/3932

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – התאמות לאוכלוסייה הערבית – חגים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 15. בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹, בסעיף 15, בסופו יבוא:

"(ה) מוסד יפרסם את לוח השנה האקדמי שלו ובו ייקבע שלא יתקיימו בחינות בימי החג של החברה הערבית שנקבעו בהתאם לסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח–1948², ובערביהם; סטודנט ערבי כאמור זכאי לקבל דחיה במועד הגשת עבודה או מטלה החלים באחד מימי החג."

דברי הסבר

קיום מבחנים במוסדות אקדמיים בימי החג של סטודנטים בני ובנות החברה הערבית בהם הם לא מגיעים לקמפוס, מהווה פגיעה בסטודנטים אלה. בכך, מועבר לסטודנטים המסר שהם סטודנטים סוג ב', מעין אורחים במוסד שרואה מול עיניו רק את התלמידים והעובדים היהודים.

מובן כי מוסד אקדמי אינו יכול להתחשב בהעדפות האישיות של כל תלמיד ותלמיד לגבי לוח החופשות או לגבי עניינים אחרים. אולם, מאחר שמדובר בקבוצת מיעוט הגדולה ביותר במדינת ישראל, המהווה יותר מ-20% מאזרחיה, הדרישה להתחשב בחגיהם של הסטודנטים הלא יהודים היא מתבקשת וצודקת. למוסדות האקדמיים יש תפקיד חשוב בשילוב קבוצות מיעוט בחברה, וראוי שאלו יתרמו לצמצום הניכור מהחברה שחשים הסטודנטים הערבים.

כיום, לוח השנה האקדמי מתנהל באופן בלעדי לפי ימי המועדים והחגים היהודיים ואין כל התייחסות לימי המועדים והחגים של קבוצות דתיות אחרות. בנוסף למועדי הבחינות, התעדוף של המועדים והחגים היהודיים בא לידי ביטוי גם בקיום אירועים תגיניים לציון חגים יהודיים, ובעיקר בלוח החופשות מהלימודים של הסטודנטים, הסגל האקדמי והסגל המינהלי.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.
² ע"ר התשי"ח, תוס' א', עמ' 1.

ההסדר האקדמי הנהוג כעת הוא של "התחשבות" בסטודנטים הערבים על ידי מתן מועד מיוחד במבחנים הנופלים על ימי תג לא יהודיים. אולם, הסדר זה אינו מספק מכיוון שהוא לא מבטא הכרה ושיתוף, ולו חלקי, של הסטודנטים הערבים כחלק מהקהילה של האוניברסיטה. המוסד האקדמי מייצג ערכים של שוויון, צדק, חופש ושותפות כלל אנושית, אך עליו לקדם וליישם אותם בפועל, בין השאר, באמצעות הכללת חגים לא יהודיים בלוח השנה האקדמי. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (3873/25/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אלון שוסטר

5031/25/פ

הצעת חוק עידוד שירות צבאי, לאומי או לאומי-אזרחי במוסדות להשכלה גבוהה, התשפ"ה-2024

1. מטרה מטרתו של חוק זה לעודד שירות צבאי, ובמיוחד שירות קרבי, וכן שירות לאומי, או לאומי-אזרחי, באמצעות מתן העדפה מתקנת בקבלה למוסדות להשכלה גבוהה.

פרק א': פרשנות

2. הגדרות ופרשנות בחוק זה –

"חוק שירות ביטחון" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹;
"מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד להשכלה גבוהה שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;
"מסיים שירות" – מי שסיים שירות לפי חוק זה, אף אם שוחרר כדין לפני תום התקופה שהוא חייב בה, ובלבד ששירת 12 חודשים לפחות, וכן מי ששוחרר לפני תום התקופה כאמור מטעמי בריאות או מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]³;

"שירות" – כל אחד מאלה:

(1) "שירות סדיר" – שירות סדיר בצבא הגנה לישראל, במשמר הגבול, ביחידות אחרות במשטרת ישראל, בשירות בתי הסוהר או בשירות מוכר לפי פרק ג' לחוק שירות ביטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, ולמעט תקופות שאינן באות במניין זמן השירות לפי הוראות סעיף 18 לחוק האמור;

(2) "שירות לאומי-אזרחי" – כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014⁴;

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
³ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.
⁴ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

(3) "שירות לאומי" – שירות לאומי או התנדבות קהילתית, כהגדרתם בחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017;⁵

"שירות קרבי" – שירות כלוחם או כתומך לחימה כהגדרתם בפקודות הצבא כפי שהן מיושמות גם לענין תשלום דמי קיום למשרתים בשירות סדיר; לענין זה, "פקודות הצבא" – כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו–1955.⁶

פרק ב': העדפה מתקנת בקבלה ללימודים

3. עקרונות מנחים לקבלה ללימודים
- (א) היו שני מועמדים ללימודים במוסד להשכלה גבוהה, שווים בתכונותיהם ובכישוריהם, תינתן עדיפות למי מהם שהוא מסיים שירות.
- (ב) שירת אחד מהמועמדים האמורים בסעיף קטן (א) שירות קרבי, תינתן לו עדיפות על פני כל מועמד אחר, כולל אלו הזכאים לייצוג הולם על פי סעיף 15א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959.⁷
- (ג) מועמד ללימודים במוסד להשכלה גבוהה, שסיים שירות, יקבל תוספת של 5 אחוזים לשקלול ציון הבגרות והפסיכומטרי בבחינת מועמדותו, ותוספת של 10 אחוזים אם סיים שירות קרבי; תוספת כאמור, תיכלל כחלק מהערכת תכונותיהם וכישוריהם של המועמדים לפי סעיף (א).

דברי הסבר

מוצע לקבוע, כי מי שסיים שירות צבאי, לאומי או לאומי-אזרחי, יזכה להעדפה בקבלה למוסדות להשכלה גבוהה.

כמו כן, מוצע לקבוע, כי מי שסיים שירות קרבי, תינתן לו עדיפות על פני כל מועמד אחר, כולל אלו הזכאים לייצוג הולם על פי סעיף 15א לחוק שירות המדינה.

מטרת הצעת החוק היא לתקן את העיוות הקיים כיום, לפיו מי שהקדיש את שנות בגרותו לטובת המדינה, מפסיד נקודות רבות בכניסה לאזרחות ובפרט בשער הכניסה האקדמי. לא ייתכן שבמכלול השיקולים של אפליות מתקנות לסוגיהן, לא יהיה מקום לטובים ביותר ששירתו את עמם ומולדתם. עלינו לאפשר למי ששירת שירות צבאי, לאומי או לאומי-אזרחי לקבל הזדמנות טובה יותר להשתלבות ראויה באקדמיה ובשוק התעסוקה. יתירה מכך, יש לתת עדיפות למשרתי שירות צבאי קרבי על פני כל היתר, כולל על פני קבוצות אחרות הזכאיות לייצוג הולם. לוחמי צבא הגנה לישראל מוסרים את נפשם על הארץ הזו, והגיע הזמן להחזיר להם אהבה.

מחובתן של המדינה והרשויות לוודא מתן העדפה מתקנת למשרתים אלו. בצעד זה המדינה מחזקת את תהליך השילוב והשיתוף של קבוצות אוכלוסייה שונות בשירות הצבאי, הלאומי או הלאומי-אזרחי. כמו כן, ההצעה מוקירה את מי שבחר לשרת שירות צבאי קרבי. צבא הגנה לישראל ידוע ככור ההיתוך

⁵ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

⁷ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

של החברה הישראלית, והשירות כאמור מכשיר את אזרחי המדינה להיות אזרחים טובים ונאמנים יותר. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת עודד פורר (פ/4162/20; הוסרה מסדר היום ביום ד' בטבת התשע"ט (12 בדצמבר 2018)), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1271/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/1023/23; פ/466/24; הוסרה מסדר היום ביום ו' בכסלו התשפ"ב (10 בנובמבר 2021)). הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שלמה קרעי וקבוצת חברי הכנסת (פ/3392/24).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז בחשוון התשפ"ה (18.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת קטי קטרין שטרית
יצחק פינדרוס
משה פסל
משה רוט
צבי ידידיה סוכות
אברהם בצלאל
יוסף טייב
ששון ששי גואטה
אוהד טל
דן אילוז
שמחה רוטמן
בועז ביסמוט
עמית הלוי

4648/25/פ

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון – פטור זקן לחיילים), התשפ"ד–2024

חוספת סעיף 45 א.1. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986¹, אחרי סעיף 45 יבוא:

"גידול זקן 45א. (א) חייל בשירות סדיר יהיה רשאי לגדל זקן.

(ב) הוראות ליישום סעיף זה ייקבעו בפקודות הצבא באופן שוויוני וכך שלא תהיה הפליה בין חיילים, לרבות בשל השתייכותם הדתית או מידת הקפדתם על קיום מצוות הדת."

דבר ה ס בר

כיום, על מנת לקבל פטור זקן לחיילים, ישנן שלוש אפשרויות: פטור מטעמים אישיים (פטור הניתן לחייל שהזקן מהווה חלק מדמותו או מהווייתו), פטור מטעמים רפואיים (פטור זמני שיש לחדשו לעיתים תכופות) ופטור מטעמים דתיים. הפטור השכיח ביותר הינו פטור מטעמים דתיים, אולם התניית הפטור בהוכחת "מידת דתיות

¹ סי"ח התשמ"ו, עמ' 107.

מספקת" מפלה בין חייל לא דתי, המבקש לגדל זקן, לבין חייל דתי. כתוצאה מכך, נוצר מצב בו חיילים רבים שאינם דתיים מבקשים פטור זקן בטענה כי הינם דתיים, ובשל כך התפתח נוהג בצבא לפיו קצין בדרגת סגן אלוף קובע מי נחשב דתי ומי לא, דבר שהופך את הצבא, ללא כל הסמכה בדין, לרשות הקובעת את זהותו ומידת אמונתו של אדם.

יתרה מכך, עצם האפשרות של כל חייל דתי לקבל פטור, מביאה לכך שמספר מקבלי הפטורים יהיה גדול ביותר, גם אם יינתנו רק לחיילים שהוכרו כדתיים. מכאן, שלו באמת היה קושי בכך שחייל יגדל זקן, לא ניתן היה לתת פטורים בהיקף כזה. מתן הפטור בהיקף כה גדול מעיד שאין בגידול זקן כדי לפגוע בצבא או במשמעת החיילים.

עוד יוסף, כי הצורך להוכיח "מידת דתיות מספקת" פוגע פגיעה קשה בפרטיות החיילים, ותהתערבות בנושא גידול הזקן פוגעת שלא לצורך גם בזכות האדם על גופו.

הצעת החוק נועדה לתקן את העוול שנוצר, ולאפשר לכלל החיילים הרוצים בכך לגדל זקן באופן שוויוני. על מנת לשמור על הופעה הולמת ועל המשמעת, מוצע כי יקבע על ידי הצבא הסדר מפורט בעניין זה, תוך שמירה על שוויון ואחידות בין כלל החיילים.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/24/2180).
הצעת החוק זהה לפ/24/2180 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1537 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.12.2024.

חק/1537. הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון - פטור זקן לחיילים), התשפ"ד-2024 של
חה"כ קטי קטרין שטרית ואחרים (פ/4648)

יושב-ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת אלעזר שטרן
גדי איזנקוט
אופיר כץ

4953/25/פ

**הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה – חרבות ברזל)
(תיקון – הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה–2024**

הוספת סעיף 1ב2 – 1.
הוראת שעה –
חרבות ברזל

בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951¹ (בחוק זה – תקופת הוראת שעה), יקראו את חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב–1950², כך שאחרי סעיף 2ב יבוא:

"הכרה במי שנספה 1ב2. (א) לעניין חוק זה, ייראו את מי ששירת בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה – הוראת שעה – חרבות ברזל

המילואים, התשס"ח–2008³, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור, כמי שמת תוך כדי ועקב שירות המילואים; לעניין סעיף זה, "תקופת הוראת השעה" – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78.
² ס"ח התשי"ב, עמ' 162.
³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.
⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

(ב) לעניין חוק זה יראו חייל בשירות קבע שנספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה כמי שמת תוך כדי ועקב השירות אף אם החבלה אינה חבלת שירות.

(ג) לעניין חוק זה יראו חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו כמי שמת תוך כדי ועקב השירות.

תיקון חוק בתי קברות צבאיים 1. בתקופת הוראת השעה יקראו את סעיף 14 לחוק בתי קברות צבאיים, התשי"ב-1950⁵, כך שאחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) מי ששירת בשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, לתקופה של 60 ימים לפחות ונספה שלא בעת שירותו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951⁶ (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה), ובטרם חלף חודש מיום שחרורו משירות המילואים כאמור;

(9) חייל ששוחרר משירות סדיר ונספה כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת השעה ובטרם חלף חודש מיום שחרורו.

דברי הסבר

מדינת ישראל מוקירה את אלה אשר שירתו את המדינה במהלך שירותם הצבאי ומכירה בחשיבותם של חיילי המילואים המהווים מרכיב חיוני בביטחון המדינה. הצעת החוק נועדה להעניק את הכבוד הראוי לאזרחים אשר שוחררו משירות סדיר או סיימו שירות מילואים פעיל או שמשרתים בשירות קבע ונרצחו בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל. כאות הערכה והוקרה של המדינה על תרומתם למאמץ הביטחוני ועל המחיר הכבד ששילמו במוותם, מוצע להרחיב את מעגל הזכאים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950 (להלן – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה), ולהכיר במי שנספה בפעולת איבה במהלך מלחמת חרבות ברזל כחלל צה"ל גם אם לא נספה תוך כדי ועקב השירות ובלבד ששירת 60 ימים לפחות בשירות מילואים וטרם חלף חודש מיום שחרור משירות המילואים, ולגבי חייל קבע אף אם החבלה אינה חבלת שירות. לגבי חיילים ששוחררו משירות סדיר ונספו כתוצאה מפגיעת איבה שארעה בתקופת הוראת

⁵ ס"ח התשי"ב, עמ' 258.
⁶ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

השעה מוצע להכיר בהם לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה אם טרם חלף חודש מיום שחרורם מהשירות.

להצעת החוק אין השלכה תקציבית משמעותית, כיוון שהתגמול המשתלם לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, דומה לתגמולים המשתלמים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. כמו כן, מוצע לתקן בהתאמה את חוק בתי קברות צבאיים. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/25/4952).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1536 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.12.2024.

חק/1536. הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון - הכרה במי שנספה בפגיעת איבה כחייל שנספה במערכה), התשפ"ה-2024 של תה"כ אלעזר שטרן ואחרים (פ/4953)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קארין אלהרד

פ/25/4966

הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון – זכויות ילדים במשפחות אומנה), התשפ"ה–2024

1. הוספת סעיף 9ג. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י–1950¹, אחרי סעיף 9ב יבוא:

9ג. (א) ילד במשפחת אומנה, שהאומן שלו נספה או שילד אחר במשפחת האומנה שהתגורר עמו במשך 30 ימים לפחות נספה, יהיה זכאי לזכויות שלהן זכאי ילדו של נספה או אחיו של נספה, לפי הוראות סעיף 9 לפי העניין, כל עוד הוא ממשיך לשהות במשפחה האומנה ואולם הוא יהיה זכאי להטבות לפי סעיף 15 אף לאחר תום שהייתו במשפחת האומנה; לעניין סעיף זה, "אומן", "ילד", "משפחת אומנה" – כהגדרתם בחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016.

(ב) לעניין ילד במשפחת אומנה במסגרת אומנת חירום יחולו הוראות סעיף קטן (א) אם אישרה זאת ועדת חריגים להטבות לפי סעיף 15ט, ובמידה שאישרה.

דברי הסבר

טבח כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ומלחמת חרבות ברזל גרמו לאבדות רבות שצירפו בעל כורחן משפחות רבות למשפחת השכול. מצב זה הציף בין היתר את העדר ההכרה בילדי אומנה כילדים או אחים שכולים, בעת שאחד מבני משפחת האומנה שלהם נספה במערכה. ילד אומנה לפי חוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016, מתגורר אצל האומן שלו שאמון על כל צרכיו הפיזיים והרגשיים. ילד האומנה מהווה חלק אינטגרלי מהמשפחה על אף העדר הקרבה הביולוגית ובכך

¹ ס"ח התש"י, עמ' 162.

ראוי לראותו כמושפע מאירוע שכול אשר התדפק על דלת המשפחה.

כיום, ילד המתגורר במשפחת אומנה אינו נחשב לאח או בן שכול לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ב-1950 (להלן – החוק), ולפיכך אינו יכול להיעזר בכלים הניתנים לאחים שכולים או יתומים, הן בפן הכלכלי והן בפן הנפשי, לשם התמודדות עם השכול.

לפיכך, מוצע כי ילד במשפחת אומנה, שהאומן שלו נספה או שילד אחר במשפחת האומנה שהתגורר עמו במשך 30 ימים לפחות נספה, יהיה זכאי לזכויות שלהן זכאי ילדו של נספה או אחיו של נספה, כל עוד הוא ממשיך לשהות במשפחה האומנה. יחד עם זאת, הוא יהיה זכאי להטבות לטיפול פסיכו-סוציאלי לפי סעיף 15 לחוק, אף לאחר תום שהייתו במשפחת האומנה. עוד מוצע, כי לעניין ילד במשפחת אומנה במסגרת אומנת חירום יחול ההסדר האמור אם אישרה זאת ועדת חריגים להטבות לפי סעיף 15 לחוק, ובמידה שאישרה.

הצעת החוק מדגישה כי ילד למשפחת אומנה מושפע באופן ישיר וחמור לא פחות מילד ביולוגי במשפחה מאירועי השכול הפוקד אותה ועל המדינה לראותו ככזה ללא יוצא מן הכלל.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ג' בחשוון התשפ"ה (04.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/5302/25

הצעת חוק שירות המילואים (תיקון – טיפול נפשי וזוגי לבני משפחות משרתי המילואים) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ה–2024

1. הוספת סעיף 19א בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008¹, אתרי סעיף 19 יבוא:
"טיפול נפשי וזוגי 19א. (א) בסעיף זה –
לבני משפחות
משרתי המילואים

"טיפול נפשי" – טיפול פסיכולוגי, פסיכיאטרי או
אחר בתחום בריאות הנפש הניתן על ידי
מטפל מוסמך לרבות טיפול זוגי;

"ילד" – קטין או בגיר אשר התגורר עם חייל
המילואים בעת ההתייצבות לשירות
המילואים;

"מטפל מוסמך" – בעל מקצוע בתחום בריאות
הנפש, לרבות פסיכולוג, פסיכיאטר או עובד
סוציאלי קליני, שמוסמך לפי כל דין לתת
טיפול בתחום בריאות הנפש.

(ב) בן זוג וילד של חייל מילואים זכאים לסיוע
במימון טיפול נפשי בסכום שלא יעלה על 1,200
שקלים חדשים בחודש.

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), חייל מילואים ובן זוגו יהיו זכאים לסיוע במימון טיפול נפשי שהוא טיפול זוגי, בסכום שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים בחודש.

(ד) טיפול נפשי יהיה אישי או זוגי, בהתאם לצורכי המטופל, ויתואם על ידי המטפל המוסמך.

(ה) (1) החזר הוצאות בגין טיפול נפשי יינתן למטופל, בכפוף להצגת קבלה או חשבונית מס מהמטפל המוסמך בלבד ויועבר לחשבון המשלם.

(2) החזר הוצאות עבור מימון הוצאות לקטין יועבר לחשבון הבנק של ההורה או האפוטרופוס בלבד, ממנו בוצע התשלום ובכפוף להצגת קבלה או חשבונית מס כאמור בפסקה (1).

(ו) הוראות סעיף זה יחולו רק על חייל מילואים שנקרא לשירות מילואים לפי סעיף 8 בשל הפעולות הצבאיות המשמעותיות שעליהן החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023), וחייל מילואים כאמור יהיה זכאי למימוש ההטבות המנויות בסעיף זה לתקופה של שנה לאחר תום שירות המילואים."

דברי הסבר

מדינת ישראל נמצאת מעל שנה במלחמה ממושכת ומרובת תזיתות מאז פרצה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) מתקפת הפתע של חמאס והובילה להקפצה מיידית של מאות אלפי משרתי מילואים לשירות פעיל בצו 8. משרתי המילואים, אשר נדרשו לעזוב את בתיהם, משפחותיהם, עבודותיהם וילדיהם על מנת לשהות בחזית, חווים מצבי לחץ קשים, חוסר ודאות, וחשש מתמיד לחייהם.

ההשלכות של שירות מילואים ממושך אינן נוגעות רק למשרת המילואים עצמו, אלא גם לבני משפחתו, הנאלצים להתמודד עם השפעות רגשיות ונפשיות חמורות הנובעות מהיעדרו של בן משפחה

לתקופה ארוכה במיוחד, מהטראומה, ולעיתים אף פוסט הטראומה אשר נוצרה למשרת עקב השירות. העומס הרגשי והפיזי המוטל גם על בני הזוג והילדים מחייב את המדינה לנקוט בפעולה מיידית ומחייבת כדי לספק להם את התמיכה הנדרשת, וזאת על מנת לצמצם את מעגלי הטראומה המשניים שעלולים להיווצר עקב הגיוס, השירות והמלחמה.

מיותר לציין כי היעדרות ממושכת של אחד ההורים מהבית אינה רק אתגר אישי עבור המשרת עצמו, אלא גם נטל כבד על בני משפחתו, במיוחד על בני הזוג והילדים. העומס הנפשי והרגשי המוטל עליהם נוגע לא רק בניהול היום-יום של הבית, אלא גם בהשלכות רגשיות משמעותיות – בדידות, חרדה, פחד ותחושת חוסר יציבות. הילדים, במיוחד בגילאים צעירים, חווים את היעדרות ההורה כנטישה או חוסר ביטחון, מה שעלול להוביל לקשיים נפשיים ארוכי טווח ולנזק נפשי בלתי הפיך.

המדינה, שאחראית לביטחונם ושלומם של אזרחיה, חייבת להכיר בהשפעות הנפשיות והרגשיות המתקיימות לא רק אצל המשרתים עצמם, אלא גם אצל בני משפחתם. העומס הנפשי המוטל על בני הזוג והילדים בשירות מילואים ממושך דורש תגובה מיידית ומחויבת מצד המדינה, שתספק להם את התמיכה הנדרשת.

מאחר והנזק המדובר הוא תוצאה ישירה של היעדרות ממושכת של אחד מההורים, ואף מנוכחות שלו לאחר חזרתו מהשירות כאשר הוא בעצמו נושא טראומה או פוסט טראומה, מימון המדינה לטיפול נפשי וזוגי הוא הצעד המתבקש וההכרחי על מנת להבטיח שהמשפחות יוכלו להתמודד בצורה בריאה ומאוזנת עם אתגרי התקופה, מבלי לפגוע בבריאותן הנפשית.

מדובר אם כך, בצעד של אחריות ברורה מצד המדינה, המובילה את חיילי המילואים לשירות ממושך ומחייבת להבטיח את שלומם הנפשי של בני המשפחה. הצעת החוק לא נועדה להוות מחווה של הכרת תודה, אלא מחווה את המינימום המצופה והנדרש מצד המדינה על מנת להבטיח את רווחתן הנפשית של משפחות המילואים.

לאור כל זאת, הצעת החוק מציעה פתרון ישיר, מעשי ומיידי, לבעיה זו. מוצע לספק מימון לטיפול נפשי או זוגי, כך שמשפחות חיילי המילואים לא יישארו חשופות לבד בעומס הרגשי שיצר השירות הצבאי במהלך מלחמת חרבות ברזל. לפיכך, הצעת החוק מוגדרת כהוראת שעה, כך שמשפחות חיילי המילואים אשר שירתו במלחמת חרבות ברזל יהיו זכאים להטבות המוצעות למשך שנה מיום התייצבותם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בכסלו התשפ"ה (30.12.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת עידן רול

פ/25/4806

הצעת חוק הנחה לחיילי צה"ל לוחמים בתחבורה ציבורית; התשפ"ד-2024

הגדרות	1.	בחוק זה –
		"חייל צה"ל לוחם" – חייל המשרת בתפקיד לחימה כהגדרתו בפקודות הצבא.
		"שירות תחבורה ציבורית" – אוטובוס או רכבת הפועלים בקווים עירוניים או בינעירוניים ומיועדים לשימוש הציבור; ;
פטור מתשלום או הנחה	2.	(א) חייל צה"ל לוחם יהיה זכאי לנסיעה חינם בשירות התחבורה הציבורית, בתקופת ההכשרה ובתקופת השירות, גם כאשר הוא אינו לבוש מדים.
		(ב) חייל צה"ל שאינו לוחם יהיה זכאי להנחה בגובה של 50% מעלות הנסיעה.
החלת הפטור או ההנחה	3.	הנסיעה חינם לפי סעיף 2 תינתן ברכישת כרטיס נסיעה בודד, וכן ברכישת כרטיס חודשי או שנתי.
ביצוע ותקנות	4.	שר התחבורה והבטיחות בדרכים ממונה על ביצוע חוק זה.

דברי הסבר

חיילי צה"ל זכאים כיום לתחבורה ציבורית חינם כשהם לובשים מדים. אולם, כאשר הם אינם לובשים מדים, הם אינם זכאים להנחה בעלויות התחבורה הציבורית. תרומתם של החיילים בכלל ושל הלוחמים בפרט למדינת ישראל יקרה מפז, ונכונות הלוחמים לתרום מגופם ומנפשם בעבור מדינת ישראל ראוייה להערכה ולכבוד ואף להטבות פרקטיות בחיי היום יום. על המדינה מוטלת האחריות לדאוג לרווחת החיילים ולאפשר להם להתנייד, תן במדים והן בביגוד אזרחי, בזמן היותם בשירות חובה. כיום כבר מוסדרות בחוק הנחות בתחבורה ציבורית לקבוצות רבות בחברה הישראלית, בהם אזרחים ותיקים, סטודנטים וצעירים מתחת לגיל 18, בשיעור של עד 50% מעלות הנסיעה. לחיילים בכלל וללוחמים בפרט מגיע יותר. הם שם בשבילנו, כעת תורנו להיות שם בשבילם.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר סופר וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3680) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אלי דלל (פ/25/1344). הצעת החוק זהה לפ/25/1344 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בתמוז התשפ"ד (22.07.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יוסף טייב

פ/4632/25

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 303 . בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 303, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול לשם תשלום מזונות כאמור באותו סעיף קטן, במקרה שבו הזכאי זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% ומתקיימים בו כל אלה:

- (1) אין לו הכנסה מאחד המקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה;
- (2) אין לו הכושר לעבוד ולהתפרנס כדי מחייתו, או שאינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי;
- (3) הוא נזקק לגמלת הנכות לצורך מחייתו הבסיסית והעברת הגמלה לתשלום מזונות תגרום נזק חמור לתנאי מחייתו."

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 מאפשר להעביר, לתת ערבות או לעקל זכות לגמלת כסף מהזכאי לגמלה לצורך תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגמלה. הוראה זו לא לוקחת בחשבון מקרים בהם תשלום המזונות כאמור עלול לפגוע בצורה קשה ביכולת המחיה של הזכאי לגמלה. התיקון המוצע מתייחס למצבים חריגים בהם זכאי לגמלת נכות בשיעור של מאה אחוזים, אינו בעל יכולת כלכלית נוספת והגמלה היא מקור ההכנסה היחיד והבלעדי שלו. במצב שכזה אם תועבר הגמלה לאחור הרי שהפגיעה בו תהיה קשה מאוד. בכך, התיקון המוצע מבקש לאזן בין זכויות הילדים לקבלת מזונות לבין רווחתו ומחייתו הבסיסית של הזכאי לגמלה. התיקון נועד להגן על החלשים ביותר בחברה,

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

אלה שמצבם הרפואי והכלכלי מונע מהם להתמודד עם נטלים כלכליים נוספים תוך שמירה על המסגרת הכללית של חובת הפרנסה ותמיכה בילדים.

בשל כך, מוצע לקבוע כי זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה לשם תשלום מזונות במקרים ייחודיים בהם זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% לא יהיה מסוגל לשאת בנטל התשלומים למזונות מבלי שיגרם לו נזק חמור לתנאי מחייתו. כדי להבטיח שאי העברת הגמלה לצורך תשלום מזונות תחול רק במקרים קיצוניים במיוחד ולמנוע ניצול לרעה של התיקון, מוצעים תנאים מחמירים שעליהם להתקיים כולם יחדיו ובהם: שלזכאי לגמלה אין הכנסה אחרת למעט הגמלה ואין לו כושר להשתכר והגמלה משמשת אותו לצורכי הקיום הבסיסיים שלו.

הוגשה לינו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשפ"ד (10.06.2024)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1332 של ועדת השרים לענייני חקיקת מיום 03.11.2024.

חק/1332. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד-2024 של חה"כ יוסף טייב (פ/4632)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מר חנן פוטרמן, נציג המוסד לביטוח לאומי, מציג את עיקרי הצעת החוק.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין ויואב בן צור ומר חנן פוטרמן.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס'...), התשפ"ה-2024.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

במסגרת תיקונים 139 ו-143 לחוק התכנון והבנייה הורחבו סמכויות הוועדות המקומיות לאשר תכניות המציעות הגדלה של השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד למגורים. כך, בתיקון מס' 139 לחוק התכנון והבנייה (להלן – תיקון מס' 139), נוספו פסקאות (21)-(24) בסעיף 62א(א) לחוק, והורחבו סמכויות הוועדה המקומית לאשר תכנית להגדלת השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד גם למגורים ונמצא בו מבנה הטעון חיזוק. לאחר מכן, בתיקון מס' 143 לחוק התכנון והבנייה (להלן – תיקון מס' 143), נוספה פסקה (13ב) בסעיף 62א(א) לחוק, והורחבה סמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית להגדלת השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד למגורים שאין בו מבנה הטעון חיזוק. בהמשך להרחבת סמכויות התכנון של הוועדות המקומיות בשני התיקונים האמורים, במסגרת תיקון מס' 143 לחוק, תוקנה פסקת משנה (16א) בסעיף 62א(א) לחוק. הפסקה האמורה קובעת את סמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית המציעה הגדלה של השטח הכולל המותר לבנייה בתחום רשות עירונית, בהיקף מצומצם יותר מההיקף שהותר במסגרת תיקונים 139 ו-143 האמורים. בהתאם לכך, ועל בסיס ההנחה שסמכויות הוועדות המקומיות הורחבו בעניין זה, תוקנה פסקה (16) כך שהוראותיה לא יחולו על מגרש המיועד למגורים.

עם זאת, ההסדרים שנקבעו בתיקון מס' 143 לחוק, יצרו מספר מצומצם של מצבים שבהם הלכה למעשה צומצמה סמכות הוועדה המקומית, וזאת בשל התנאים שנקבעו להפעלת הסמכות מכוח סעיף 62א(א)(13ב). כך למשל לעניין התנאי שנקבע בדבר חלוף 5 שנים לפחות מהמועד שבו אישרה הוועדה המחוזית את התכנית האחרונה במגרש (ובתכניות להתחדשות עירונית – 10 שנים), או לעניין האפשרות להכשיר בניה לא חוקית.

לפיכך מוצע לתקן את פסקת משנה (16א) לחוק ולהוסיף בה את פסקת משנה (א1) המוצעת, כך שעל מגרש בתחום רשות עירונית המיועד למגורים – שלא חלים בעניינו ההסדרים שנקבעו בתיקונים 139 ו-143 (כלומר שאין בו מבנה הטעון חיזוק ולכן לא חלות בעניינו פסקאות (21)-(24)), וכן לא חלה בעניינו פסקה (13ב)), תחול פסקת המשנה המוצעת לפיה, תינתן לוועדה המקומית סמכות לאשר תכנית הכוללת הגדלה של השטח הכולל המותר לבנייה. מוצע לקבוע את היקף השטח הכולל המותר לבנייה שיחיה בסמכות הוועדה המקומית במגרשים כאמור, תוך הגדלה מסוימת של ההיקף ביחס למצב שקדם לתיקון 143, כך שבבנייה רוויה השיעור לא יעלה על 25% משטח המגרש או בשטח שלא יעלה על 750 מ"ר, לפי הקטן (בנוסחה הקודם קבעה הפסקה כי השיעור לא יעלה על 20% משטח המגרש או 500 מ"ר, לפי הקטן). בנוגע לבנייה שאינה בנייה רוויה, מוצע לקבוע את השיעור כפי שהיה טרם תיקון 143, כלומר שיעור שלא יעלה על 7% משטח המגרש כאמור או בשטח שלא יעלה על 50 מ"ר, לפי הגדול, ובכל מקרה בשטח שלא יעלה על 175 מ"ר.

כן מוצע להסדיר את היחס בין תכנית לפי פסקה (16) לבין תכנית כוללת להתחדשות עירונית, כך שתכנית לפי הפסקה האמורה לא תוכל לסתור תכנית כוללת להתחדשות עירונית. בנוסף, מוצע לקבוע הוראת מעבר בנוגע למקרים בהם תכנית שהוגשה לוועדה המחוזית, ולאחר התיקון המוצע הסמכות לדון בתכנית עברה לוועדה המקומית.

ג. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, התקן וההיבט המינהלי
אין

ד. הערות משרדי הממשלה והציבור

הצעת החוק פורסמה להערות.

במסגרת הפרסום התקבלו מספר הערות בנוגע לתיקון המוצע בפסקה (16), לפיהן נכון להגדיל עוד יותר את היקף שטחי הבנייה שהוועדה המקומית תהיה מוסמכת לאשר בתכנית. לאחר התייעצות עם המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, הוחלט שלא לקבל את הערות הציבור בנושא זה. מאחר שסמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית המגדילה שטחי בנייה למגורים מכוח פסקה (16) אינה מוגבלת בתנאים, ומאפשרת לוועדה המקומית לאשר תכנית המכשירה עבירות בנייה (בניגוד לסמכות להוספת שטחי בנייה לפי פסקה (ב13) המוגבלת בתנאי כאמור), נמצא כי נכון לתחום את סמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית הכוללת הגדלה של היקף שטחי הבנייה מכוח פסקה (16) המוצעת, כפי שהוצע בתזכיר החוק שפורסם להערות הציבור.

כמו כן, התקיים דיון בהצעת החוק במועצה הארצית לתכנון ולבנייה. מצורף פרוטוקול הדיון.

ה. הערות הממונה על התקציבים במשרד האוצר לטיוטת החוק

אין בהצעה השפעה על תקציב המדינה.

ו. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

לעמדת המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט אזרחי), אין מניעה משפטית בקידום ההצעה.

ז. להלן נוסח החוק המוצע

טיוטת חוק מטעם משרד הפנים:

טיוטת חוק התכנון והבניה (תיקון מס'...), התשפ"ה-2024

תיקון סעיף 62א .1 בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 62א -

(1) בסעיף קטן (א)(16)א, אחרי פסקת משנה (1) יבוא:

"(א1) במגרש שלא נמצא בו מבנה הטעון חיזוק כהגדרתו בסעיף 70א, ושלא ניתן להגדיל את השטח הכולל המותר לבנייה בו לפי פסקה (ב13), המיועד לפי תכנית שאישרה הוועדה המחוזית -

(א) למגורים בבנייה רוויה – בשיעור שלא יעלה על 25% משטח המגרש או בשטח שלא יעלה על 750 מ"ר, לפי הקטן; בפסקת משנה זו, "בנייה רוויה" – בנייה של ארבע יחידות דיור או יותר במבנה אחד בשתי קומות לפחות;

(ב) למגורים בבנייה שאינה בנייה רוויה כהגדרתה בפסקת משנה (א) – בשיעור שלא יעלה על 7% משטח המגרש כאמור או בשטח שלא יעלה על 50 מ"ר, לפי הגדול, ובכל מקרה בשטח שלא יעלה על 175 מ"ר";

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; ס"ח התשפ"ה, עמ' 110.

(2) בסעיף קטן (ו1), בפסקה (1), במקום " (ג13) או (18)(ב)" יבוא " (ג13), (16) או (18)(ב)".

הוראת מעבר 2. תוכנית שהוגשה למוסד תכנון, וערב יום תחילתו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה) הסמכות לגביה הייתה נתונה לוועדה המחוזית, ולפי הוראות סעיף 62א(א)(16) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, הסמכות לגביה נתונה לוועדה המקומית, יחולו לגביה הוראות אלה:

(1) אם הפקידה הוועדה המחוזית את התוכנית לפני יום התחילה, תמשיך להיות נתונה לוועדה האמורה הסמכות לעניין אותה תכנית;

(2) אם ביום התחילה טרם הפקידה הוועדה המחוזית את התוכנית, תעביר הוועדה המחוזית את הדיון בתוכנית לוועדה המקומית, והיא תמשיך לדון בתוכנית מאותו שלב.

דברי הסבר

סעיף 1 – תיקון סעיף 62א

פסקה (1) – במסגרת תיקונים 139 ו-143 לחוק התכנון והבנייה הורחבו סמכויות הוועדות המקומיות לאשר תכניות המציעות הגדלה של השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד למגורים. כך, בתיקון מס' 139 לחוק התכנון והבנייה (להלן – תיקון מס' 139), נוספו פסקאות (21)-(24) בסעיף 62א(א) לחוק, והורחבו סמכויות הוועדה המקומית לאשר תכנית להגדלת השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד גם למגורים ונמצא בו מבנה הטעון חיזוק. לאחר מכן, בתיקון מס' 143 לחוק התכנון והבנייה (להלן – תיקון מס' 143), נוספה פסקה (ב13) בסעיף 62א(א) לחוק, והורחבה סמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית להגדלת השטח הכולל המותר לבנייה במגרש המיועד למגורים בתחום רשות עירונית שהמבנה הקיים בו אינו מבנה הטעון חיזוק או שאין בו מבנה כלל. בהמשך להרחבת סמכויות התכנון של הוועדות המקומיות בשני התיקונים האמורים, במסגרת תיקון מס' 143 לחוק, תוקנה פסקת משנה (16)(א) בסעיף 62א(א) לחוק. הפסקה האמורה קובעת את סמכות הוועדה המקומית לאשר תכנית המציעה הגדלה של השטח הכולל המותר לבנייה בתחום רשות עירונית, בהיקף מצומצם יותר מההיקף שהותר במסגרת תיקונים 139 ו-143 האמורים. בהתאם לכך, ועל בסיס ההנחה שסמכויות הוועדות המקומיות הורחבו בעניין זה, תוקנה פסקה (16) כך שהוראותיה לא יחולו על מגרש המיועד למגורים.

עם זאת, ההסדרים שנקבעו בתיקון מס' 143 לחוק, יצרו מספר מועט של מצבים שבהם צומצמה סמכות הוועדה המקומית, וזאת בשל התנאים שנקבעו להפעלת הסמכות מכוח סעיף 62א(א)(13). כך למשל לעניין התנאי שנקבע בדבר חלוף 5 שנים לפחות מהמועד שבו אישרה הוועדה המחוזית את התכנית האחרונה במגרש (ובתכניות להתחדשות עירונית – 10 שנים), לעניין הגדלת שטחי בנייה במגרש בו מבנה המיועד לשימור, או לעניין האפשרות להכשיר בנייה לא חוקית.

לפיכך מוצע לתקן את פסקת משנה (16)(א) לחוק ולהוסיף בה את פסקת משנה (א1) המוצעת, כך שעל מגרש בתחום רשות עירונית המיועד למגורים – שלא חלים בעניינו ההסדרים שנקבעו בתיקונים 139 ו-143 (כלומר שאין בו מבנה הטעון חיזוק ולכן לא חלות בעניינו פסקאות (21)-(24)), ולא ניתן להגדיל בו את השטח הכולל המותר לבנייה לפי פסקה (ב13) האמורה, תחול פסקת המשנה המוצעת לפיה, תינתן לוועדה המקומית סמכות לאשר תכנית המגדילה את השטח הכולל המותר לבנייה. מוצע לקבוע את היקף השטח הכולל המותר לבנייה שיהיה בסמכות הוועדה המקומית במגרשים כאמור, תוך הגדלה מסוימת של ההיקף ביחס למצב טרם תיקון מס' 143, כך שבבנייה רוויה השיעור לא יעלה על 25% משטח המגרש או בשטח שלא יעלה על 750 מ"ר, לפי הקטן. בנוגע לבנייה שאינה בנייה רוויה, מוצע לקבוע את השיעור כפי שהיה טרם תיקון מס' 143, כלומר שיעור שלא יעלה על 7% משטח המגרש כאמור או בשטח שלא יעלה על 50 מ"ר, לפי הגדול, ובכל מקרה בשטח שלא יעלה על 175 מ"ר.

פסקה (2) - מוצע להסדיר את היחס בין תכנית לפי פסקה (16) לבין תכנית כוללת להתחדשות עירונית, כך שתכנית לפי הפסקה האמורה לא תוכל לסתור תכנית כוללת להתחדשות עירונית. יצוין כי בנוגע לתכנית כוללנית, היחס מוסדר כבר כיום בהתאם להוראת סעיף קטן (ד) שבסעיף 62א.

סעיף 2 – הוראת מעבר

מוצע לקבוע הוראת מעבר בנוגע למקרים בהם תכנית שהוגשה לוועדה המחוזית, ולאחר התיקון המוצע הסמכות לדון בתכנית עברה לוועדה המקומית, לפיה אם הוועדה המחוזית הפקידה את התכנית אזי הסמכות תמשיך להיות נתונה לוועדה המחוזית לעניין אותה תכנית, ואילו אם התכנית טרם הופקדה הוועדה המחוזית תעביר את התכנית לוועדה המקומית שתמשיך לדון בה מאותו שלב.

מוגש על ידי שר הפנים

ב' בטבת התשפ"ה
02 בינואר 2025

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים :	חברי הכנסת	מטי צרפתי הרכבי
		יאיר לפיד
		מירב כהן
		מירב בן ארי
		מיקי לוי
		משה טור פז
		רם בן ברק
		יואב סגלוביץ'
		נאור שירי
		יסמין פרידמן
		דבי ביטון
		טטיאנה מזרסקי
		מיכל שיר סגמן
		עידן רול
		ולדימיר בליאק
		יוראי להב הרצנו
		בועז טופורובסקי

2291/25/פ

הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון – שינוי שם משפחה של קורבנות עבירת רצח שבוצעה על ידי בני משפחתם), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 25 בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה–1965: (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 25, אחרי סעיף קטן (א), יבוא :
" (1א) (1) בסעיף קטן זה –

"רצח" – עבירה לפי סעיף 300(א) או 301א לתוק העונשין.

(2) על אף האמור בחוק זה ובכל דין, שם משפחתו של ילד שנרצח על ידי הורה שלו ואשר נשא את שם משפחתו של אותו הורה, בין אם כשם משפחה יחיד ובין אם לא, ישונה בתעודת הזהות של ההורה השני, לפי בקשתו, לשם משפחתו של ההורה השני.

(3) על אף האמור בחוק זה ובכל דין, שם משפחתו של בן זוג שנרצח על ידי בן זוגו יחזור בתעודת הזהות של הוריו, לפי בקשת הוריו, להיות שם משפחתו הקודם של הנרצח, טרם נישואיו.

(4) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים, יקבע כללים ליישום והסדרת שינוי שם המשפחה כאמור בסעיף קטן זה."

דברי הסבר

על פי החוק הקיים כיום לא ניתן לשנות שמו של אדם שנפטר. עקב כך, נוצרים מצבי אבסורד קשים בהם באירועי רצח במשפחה המתבצעים על ידי אדם כלפי בן משפחתו, כגון במקרה של רצח בן זוג או ילד, בתעודת הזהות של הוריי הנרצח, שם משפחתו של הרוצח ממשיך להופיע כשם משפחתו של הנרצח. אירועי רצח במשפחה שהתרחשו בשנים האחרונות במדינה, חידדו את הכאב והקושי כמו גם את הצורך ליישם שינוי מהותי במצב דברים זה. הצעת חוק זו מבססת את האפשרות, שלא היתה קיימת עד כה בחקיקה, לשינוי שם המשפחה של הילד או בן הזוג שנרצחו, בתעודת הזהות של הוריהם, גם לאחר מותם, כך שיתבצע ניתוק בין הנרצח לרוצח הפוגע וייגדע הקשר המשפחתי ביניהם באופן סימבולי ומהותי.

שינוי השם יקל ויצמצם את הקושי הרב הטמון בהמשך קיומה של הזיקה המשפחתית הבולטת, העולה מנשיאת שם המשפחה של הפוגע.

עקב כך מוגשת הצעת חוק זו הקובעת כי במקרה של ילד שנרצח על ידי ההורה שלו, ניתן יהיה לשנות את שם המשפחה של הילד בתעודת הזהות של ההורה השני, לפי בקשת ההורה השני. כך גם מרחיבה ההצעה וקובעת כי במקרה של בן זוג שרצח את בן זוגו, ישתנה שם המשפחה של בן הזוג הנרצח בתעודת הזהות של הוריו, והוא יחזור להיות רשום עם שם המשפחה הקודם שלו שהיה טרם נישואיו, לאחר מותו.

ההצעה קובעת כי השר יקבע כללים נדרשים לצורך יישום ועיגון מלא של שינוי זה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

מזכירות הממשלה

סעיף מספר חק/452 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.06.2023.

חק/452. הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון - שינוי שם משפחה של קורבנות עבירת רצח שבוצעה על ידי בני משפחתם), התשפ"ג-2023 של תה"כ מטי צרפתי הרכבי ואחרים (פ/2291)

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך דיון נדחה למושב הבא של הכנסת.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת יצחק קרויזר

פ/25/2617

הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון – העדפה מתקנת לנכי צה"ל), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף ג2 1. בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992¹, אחרי סעיף 2ב יבוא:

ג2. (א) בסעיף זה, נכה צה"ל – כהגדרתו בחוק לנכי צה"ל (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959².

(ב) פורסם מכרז לפי סעיף זה, תינתן העדפה לנכי צה"ל.

(ג) שר הביטחון, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יקבע את שיעור ההעדפה שיינתן לנכי צה"ל במכרזים.

(ד) על אף האמור בהוראות כל דין, התקשרות לניהול או הפעלת מזוןן של המדינה או מוסד ממוסדותיה, לרבות חברות ממשלתיות, תאגידים סטטוטוריים ומוסדות חינוך, תיעשה עם נכה צה"ל, לפי רשימת מציעים שעליהם המליץ אגף השיקום במשרד הביטחון ויראו רשימה זו כרשימת המציעים במכרז סגור.

(ה) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ד), שר הביטחון רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע סוגי התקשרויות נוספים שיעשו עם נכה צה"ל."

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

דברי הסבר

מדינת ישראל חבה חוב מוסרי וערכי לאלו שנפצעו, נתבלו, נפגעו או חלו תוך כדי ועקב ההגנה על קיומה וחירותה. מדינת ישראל פעלה בעבר כדי להיטיב עם ציבור נכי צה"ל באמצעות הענקת פטורים מעריכת מכרזים פומביים לגופים ממשלתיים ותאגידים סטוטוריים אשר חוק חובת המכרזים חל עליהם. כך למשל, במקרה של הפעלת מזוננים במשרד הביטחון (הכולל גם את צה"ל), הוענק לגורמים המוסמכים פטור מעריכת מכרז פומבי וכל שנדרש כדי לערוך התקשרות מעין זו היה לערוך מכרז סגור בין נכי צה"ל אשר מועמדותם הומלצה על ידי אגף השיקום.

על הצורך בהעדפה מתקנת לטובת נכי צה"ל לעומת מגורים אחרים, ועל היותה של העדפה כאמור מוצדקת וראויה עמד הנשיא א' ברק (כתוארו אז) בבג"ץ 5304/02 ארגון נפגעי תאונות עבודה ואלמנות נפגעי עבודה בישראל נ' מדינת ישראל – כנסת ישראל, (פ"ד נט(2) 135, עמ' 141-142): "ההבחנה בין נכי תאונות עבודה לבין הנכים המשתייכים לקבוצה השנייה נעשית על רקע תחושת החובה המוסרית של החברה הישראלית כלפי לוחמיה ומגניה (נכי צה"ל), כלפי קורבנות תוקפיה (נכי פעולות האיבה) ונפגעי צורריה (נכי רדיפות הנאצים). המכנה המשותף של נכי הקבוצה השנייה הוא הקשר שבין נסיבות פציעתם לבין השתייכותם הלאומית-קולקטיבית... אכן, מדינת ישראל רשאית לפרוע את חובה המוסרי כלפי אוכלוסיות שנטלו חלק בתקומתה ובהגנתה וכלפי אוכלוסיות שנפגעו אך בשל השתייכותן הלאומית. חובה מוסרית זו היא בבחינת שוני רלוונטי, שיש בו כדי להצדיק, בנסיבות המקרה, את ההבחנה בין קצבת נכי עבודה לבין התמלוגים המשתלמים במסגרת הקבוצה השנייה".

בעבר, ניתן פטור ממכרז לניהול מזון במשרדי הממשלה ובגופים הקשורים למדינה. בדרך זו, במשך שנים רבות, שוקמו נכים רבים ושולבו במעגל העבודה. על הרציונל הניצב בבסיס הוראה זו עמד בית המשפט העליון בבג"ץ 5945/00 מנקר נ' מדינת ישראל, לפיו: "ההוראות הקיימות מאפשרות הענקת עדיפות לנכי צה"ל במכרזים להפעלת מזוננים או דוכני מזון במשרדי הממשלה ובגופים הקשורים למדינה... תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, קובעות במפורש פטור ממכרז לניהול מזון במשרד על ידי נכה צה"ל. הבחנה זו בין נכה שאינו נכה צה"ל לנכי צה"ל, מבטאת את החוב המוסרי שהחברה חבה לנכי צה"ל".

בשנת 2009, תוקנו תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, כך שבוטל הפטור ממכרז לניהול מזוננים במשרדי הממשלה ובגופים הקשורים למדינה, ונקבע שייערך מכרז סגור להפעלת מזוננים בקרב נכי צה"ל המנויים ברשימת אגף השיקום. עוד נקבע בתקנות, כי מזמין המכרז, אם יחליט להתקשר עם מציע בדרך של מכרז סגור, יפנה אל רשימת המציעים הפוטנציאליים של אגף השיקום. דה-פקטו, בעקבות התיקון האמור, רשויות המדינה סטו מנוהג קודם והן כיום מפרסמות מכרז פומבי להפעלת מזוננים ובתי קפה במקום 'מכרז סגור'. במקרים אחרים, רשויות המדינה גורסות כי אין מקום לערוך מכרז סגור בקרב נכי צה"ל שכן ממילא המכרזים המפורסמים אינם נופלים בגדר המונח 'מזונן' כהגדרתו בתקנות.

באופן כללי, בשנים האחרונות, גוברת המגמה של העדפת מכרז פומבי ללא מתן משקל ראוי לאינטרסים השיקומיים של נכי צה"ל. מצב זה, שבו נכים החפצים להשתקם ולהתפרנס מיגיע כפם, אינם

יכולים לעשות זאת כיאות הוא בלתי נסבל, בלתי תקין ואין להשלים עימו. הצעת החוק מציעה, אפוא, כי במכרזים שמוצאים מכוח חוק זה תינתן העדפה לנכי צה"ל. כמו כן מוצע, כי שר הביטחון, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יקבעו הוראות בעניינים אלה. אשר להפעלת מזוננים על ידי נכי צה"ל, מוצע לקבוע כי התקשרות לניהול מזונן של המדינה תעשה עם נכה צבא הגנה לישראל במסגרת קיום מכרז סגור כסמכות חובה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יריב לוין (פ/24/2765).
הצעת החוק זהה לפ/24/2765 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יזום: חבר הכנסת ישראל אייכלר

פ/25/1704

הצעת חוק לתיקון פקודת המכס (ביטול חיוב בעד בדיקת טובין), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 174 בפקודת המכס¹, בסעיף 174, במקום "יחולו על בעל הטובין" יבוא "יחולו על רשות המכס, ואם ערך הטובין עולה על 50 אלף שקלים חדשים – יחולו על בעל הטובין".

דברי הסבר

בשנים האחרונות התפתח השוק הדיגיטלי בעולם כולו. אזרחי ישראל רוכשים דרך האינטרנט מוצרים במחיר נמוך. המכס בוחר טובין לבדיקה באופן מדגמי. עם זאת, גם אם בדיקת המכס יצאה תקינה, הוצאות הבדיקה לרבות סילוק הטובין אל מקום הבדיקה מוטלות על בעל הטובין. לעיתים תכופות, עלות הבדיקה יקרה יותר מהמוצר עצמו. לחילופין, הרכישה המוזלת בחוץ לארץ בתוספת העלויות, הופכת לכזו שאינה רווחית. בכל מקרה אין זה ראוי שמוצר שעלותו לרבות רכיב המסים תגדל כתוצאה מתשלום בעד בדיקת המכס. על הפיקוח להיות חלק מתקציב רשות המיסים. כיוון שמדובר בשירות ציבורי שחובת המדינה לשאת בעלותה.

לפיכך, מוצע לקבוע כי הוצאות הבדיקה, לרבות ההוצאות לסילוק הטובין אל מקום הבדיקה יחולו על רשות המכס, ואולם אם ערך הטובין עלה על 50 אלף שקלים חדשים אותן הוצאות יחולו על בעל הטובין.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת ישראל אייכלר וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/4100), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת ישראל אייכלר (פ/22/623), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברי הכנסת ישראל אייכלר ומיכאל מלכיאל (פ/23/1994) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת ישראל אייכלר וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/853). הצעת החוק זהה לפ/24/853 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בטבת התשפ"ג (16.01.2023)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת דן אילוז

3998/25/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הגדלת מספר התושבים ביישוב מוטב), התשפ"ד-2023

1. תיקון סעיף 11. בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 11(א), בהגדרה "יישוב מוטב", בפסקה (2), במקום "85,000" יבוא "120,000".

דברי הסבר

ממשלת ישראל מעניקה הטבות מס ליישובים, במסגרת סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, בין היתר על מנת להטיב עם האוכלוסייה במקום ולהביא לכדאיות כלכלית להתגורר בהם. עם זאת, ההגדרה הקובעת מהו יישוב מוטב, שתושביו זכאים להטבה במסגרת ההסדר, כוללת קריטריונים שמהווים חסם להתפתחותם של אותם יישובים, במקום להביא לפיתוחם. כך לדוגמה העיר נהריה, לפי הקריטריונים, לא תוכל להמשיך לזכות בהטבות מס אם אוכלוסיית העיר תעבור את רף 85,000 התושבים. המגבלה הקיימת בדבר מספר התושבים מהווה תמריץ שלילי להתפתחות העיר, כך שמקבלי החלטות בעיר נדרשים להאט את קצב הבניה בכדי לא לוותר על ההטבה לכלל התושבים. חשוב שהטבה זו תינתן בצורה ניטרלית כך שלא תהווה חסם להתפתחות העיר, במיוחד בזמן שבו ממשלת ישראל נאבקת ביוקר הדיור ומעוניינת להביא לעלייה בקצב ההתפתחות של היישובים השונים תוך פיזור האוכלוסייה במדינה. בנוסף, יש לקחת בחשבון את הגידול היחסי באוכלוסייה מאז שנקבע קריטריון זה ועד היום. לפיכך, מוצע בהצעת חוק זו להגדיל את רף התושבים בהגדרה "יישוב מוטב" מ-85,000 תושבים ל-120,000 תושבים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בחשוון התשפ"ד (16.10.2023)

מוכירות הממשלה

סעיף מספר חק/1493 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 15.12.2024.

חק/1493. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הגדלת מספר התושבים ביישוב מוטב), התשפ"ד-2023 של חה"כ דן אילוז (פ/3998).

יו"ר ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השרים יריב לוין, זאב אלקין, שלמה קרעי וה"ה ברק קרוונפלד, ברוך משולם.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשלושה שבועות.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת פנינה תמנו
גדי איזנקוט

פ/25/5074

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (פטור ממס על תגמול מילואים ונקודות זיכוי מס למשרת מילואים פעיל), התשפ"ה-2024

- תיקון סעיף 9 .1 בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 9, אחרי פסקה (6) יבוא:
"6ט) תגמול למשרת מילואים פעיל, לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995², וכמשמעותו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008³."
הוספת סעיף 39 ב .2 אחרי סעיף 39א לפקודה יבוא:
"נקודות זיכוי 39ב. בחישוב המס של יחיד תושב ישראל, אשר בשנת למשרת מילואים המס שירת שירות מילואים פעיל לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008⁴, יובאו בחשבון שתי נקודות זיכוי."
תחילה .3 תחילתו של חוק זה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

דברי הסבר

משרתי ומשרתות המילואים הם טובי בניה ובנותיה של ישראל, כפי שהתבהר ביתר שאת לאחר אסון כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ובמהלך מלחמת חרבות ברזל שפרצה בעקבותיו, כאשר רבים מהמילואימניקים ומהמילואימניקיות שירתו בסבבים בלתי נגמרים ועצרו את חייהם לשם ההגנה על המולדת.

שירות המילואים ראוי להוקרה ולתגמול משמעותיים, לאור המחיר הגבוה אשר משלמים משרתי המילואים וסביבתם הקרובה. תעסוקתם, חייהם המשפחתיים ואורח חייהם כולו נפגעים כתוצאה מהשירות.

על כן, המעט שהמדינה יכולה לעשות הוא לאפשר למילואימניקים רווחה כלכלית ובכך גם לעודד את

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

³ ס"ח תשס"ח עמ' 502.

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

הציבור לקחת חלק בשירות מילואים פעיל, בתקופה בה חסרים חיילים ולוחמים כדי לעמוד במשימות הביטחוניות ובאתגרים כבדי המשקל מולם מתמודדת ישראל בשבע חזיתות. מוצע לפטור ממס באופן מלא את התגמול שמשרתי המילואים מקבלים עבור ימי מילואים המבוצעים בפועל. בנוסף, מוצע לתגמל את משרתי המילואים הפעילים בשתי נקודות זיכוי במס הכנסה על כלל הכנסותיהם, בנוסף לתגמולים הקיימים הניתנים להם כיום, ובכך לממש תכלית זו. מוצע כי החוק יחול החל מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), על כל משרתי המילואים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד בחשוון התשפ"ה (25.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת חוה אתי עטייה
משה גפני
ינון אזולאי

פ/25/5225

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון – סובסידיה בגני ילדים), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 12 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975¹, בסעיף 12(א), בסופו יבוא "לרבות סובסידיה לשכר לימוד בגני ילדים ובמעונות יום שניתנה לעוסק במישרין או בעקיפין; לעניין זה, "מעונות יום" – כהגדרתם בחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), התש"ס–2000".
2. תחילתו של חוק זה ביום כ"ח בכסלו התשפ"ה (1 בינואר 2025).

דברי הסבר

סעיף 12(א) לחוק מס ערך מוסף התשל"ו–1975 (להלן – החוק), קובע כי תרומה, תמיכה או סיוע אחר שמקבל עוסק ייחשבו חלק ממחיר העסקה, כלומר, חייבים במע"מ, למעט תקבולים כאמור שקבע שר האוצר. בהתאם לכך שר האוצר קבע בתקנה 3 לתקנות מס ערך מוסף התשל"ו–1976 (להלן – התקנות), סוגי תקבולים שלא ייחשבו חלק מהמחיר. בתקנה 3(א)(1)(ג) לתקנות נקבע כי סובסידיה לשכר לימוד לגני ילדים שניתנה במישרין לעוסק מתקציב המדינה לא תיחשב חלק מהמחיר, כלומר תהיה פטורה מתשלום מע"מ. בין הסובסידיות הניתנות מטעם המדינה לעניין גני ילדים מצויות תמיכות מטעם משרד העבודה להשתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום. בהתאם למדיניות רשות המסים, סובסידיה זו ניתנת להורי הילדים הזכאים, דרך החברות המפעילות מעונות, ולפיכך ניתנות שלא במישרין לעוסק, ולכן חייבות בתשלום מע"מ. למסקנה זו הגיעו בתי המשפט המחוזיים בפסקי הדין ע"מ 58418-12-16 השקעות 2013 בע"מ נ' מנהל מע"מ חיפה וע"מ 52449-03-17 פנינת המעונות בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף גוש דן. לאור האמור, מוצע לתקן את החוק ולקבוע כי סובסידיות שניתנו לטובת שכר לימוד בגני ילדים ובמעונות יום (בכלל זה לילדים בגילאים 0 עד 3), יהיו פטורות מתשלום מע"מ, בין אם שולמו במישרין למעונות ובין אם שולמו (בעקיפין) כתשלום להורים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בכסלו התשפ"ה (16.12.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
מיכל מרים וולדיגר
אוהד טל
שמחה רוטמן
משה סולומון
צבי ידידיה סוכות

פ/25/4973

הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון – הגדלת הייצוג הנשי באסיפה הבוחרת), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 7 בחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם–1980¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 7(8), בסופו יבוא "לעניין סעיף זה, "רב" – מי שיש בידו תעודה בתוקף ממועצת הרבנות הראשית המעידה שהוא עמד בבחינות הנדרשות לכהונה כרב".
2. החלפת סעיף 8 במקום סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:
- "נציגי הציבור 8. נציגי הציבור שבאסיפה הבוחרת יהיו – באסיפה הבוחרת

(1) 21 נשים המכהנות כראשי הערים הגדולות מקרב הערים שבראשם מכהנת אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי הערים הגדולות;

(2) 4 נשים המכהנות כסגניות ראשי הערים הגדולות, ואם יש יותר מסגנית ראש עיר אחת בעיר – ראש העיר ימנה מבין הסגניות המכהנות;

(3) 6 נשים המכהנות כראשי המועצות המקומיות הגדולות מקרב המועצות המקומיות שבראשן מכהנת אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי המועצות המקומיות הגדולות;

¹ ס"ח התש"ם, עמ' 90.

(4) 4 נשים המכהנות כראשי המועצות האזוריות הגדולות מקרב המועצות האזוריות שבראשן מכהנות אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי המועצות האזוריות הגדולות;

(5) 14 נשים המכהנות כראשי המועצות הדתיות של הערים הגדולות מקרב המועצות הדתיות של הערים שבראשן מכהנת אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי המועצות הדתיות של הערים הגדולות;

(6) 2 נשים המכהנות כראשי המועצות הדתיות של המועצות המקומיות הגדולות מקרב המועצות הדתיות של המועצות המקומיות שבראשן מכהנת אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי המועצות הדתיות של המועצות המקומיות הגדולות;

(7) 2 נשים המכהנות כראשי המועצות הדתיות של המועצות האזוריות הגדולות מקרב המועצות הדתיות של המועצות האזוריות שבראשן מכהנת אישה, ואם לא היו די נשים כאמור – ראשי המועצות הדתיות של המועצות האזוריות הגדולות;

(8) 2 שרים שתבחר הממשלה ובלבד שלפחות אחת מהם תהיה אישה;

(9) 5 חברי הכנסת שתבחר הכנסת או ועדה מוועדותיה שהסמיכה לכך, ובלבד שלפחות 2 מהם יהיו נשים;

(10) 10 אנשי ציבור שימנה השר, בהתייעצות עם הרבנים הראשיים לישראל ובאישור הממשלה, כולן נשים.

דברי הסבר

עם תום כהונת הרבנים הראשיים לישראל ביום כ"ה סיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) נוצר ואקום משפטי באשר לשאלה מי נושא בסמכויות הרבנים הראשיים לישראל, בייחוד לעניין מינוי הרבנים

באסיפה הבוחרת בהתאם להוראות סעיף 87(8) לחוק. סלע המחלוקת המעכב את קיום הבחירות לרבנים הראשיים החדשים, הוא בכל הנוגע למינוי נשים תחת כותרת "רבנים" בסעיף זה. כדי להבהיר את נושא המינוי, מוצע להגדיר "רב" לעניין סעיף 87(8) כמי שיש בידו תעודה בתוקף מטעם המועצה המעידה על כך שעבר בחינות הנדרשות לכהונה כרב בישראל.

לצד זאת, מוצע בהצעת החוק להגדיל את הייצוג הנשי באסיפה הבוחרת את הרבנים הראשיים וחברי המועצה. כיום, הייצוג הנשי בפועל עומד על כעשרה אחוזים. זאת, רק לאחר שהשר לשירותי דת החליט למנות עשר נשים כנציגות ציבור, כפי שנעשה בבחירות למועצת הרבנות הראשית ב-2018 ובבחירות לרבנים הראשיים ב-2013. על מנת להגדיל את הייצוג הנשי מוצע לחייב מינוי של נשים העומדות בראש רשויות מקומיות כחלק מקבוצת ראשי הרשויות הנכללים מלכתחילה באסיפה הבוחרת, לרבות הוספת 4 סגניות ראשי הערים הוותיקות המכהנות בערים ירושלים, תל אביב-יפו, חיפה ובאר שבע. כמו כן, מוצע לחייב בחברותן באסיפה של נשים העומדות בראשות מועצה דתית במועצות אזוריות, וכן לעגן בחקיקה את הנוהג למנות נשים במסגרת נציגי הממשלה, הכנסת ונציגי הציבור שממנה השר לשירותי דת. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת זאב אלקין (פ/4869/25). הצעת החוק זהה לפ/4869/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ג' בחשוון התשפ"ה (04.11.2024)

הכנסת העשרים וחמש

יזום : חבר הכנסת ינון אזולאי

4913/25/פ

הצעת חוק עיקול מידתי של נכסים המוחזקים בידי צד שלישי (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2024

תיקון חוק ההוצאה 1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 – לפועל

- (1) בסעיף 43, בסופו יבוא "ואולם, כשמדובר בנכסי החייב המוחזקים בידי צד שלישי, שווי העיקול לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב";
- (2) במקום סעיף 45 יבוא:

"הודעת עיקול לצד 45. (א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981², יגיש התאגיד הבנקאי למנהל לשכת ההוצאה לפועל בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

(ב) מנהל לשכת ההוצאה לפועל יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החוב, יורה מנהל לשכת ההוצאה לפועל על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם היתרה בחשבון של החייב קטנה מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבון באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם הזוכה.

(ה) מנהל לשכת ההוצאה לפועל לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידים בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף."

2. תיקון פקודת המסים (גבייה)³ – בפקודת המסים (גבייה)³ –

(1) בסעיף 7, בסופו יבוא:

"(4) ערך הנכסים שיעוקלו על פי פסקה (1) לא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב."

(2) במקום סעיף 7 יבוא:

³ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

יצו עיקול בידי צד ג.
שלישי שהוא תאגיד
בנקאי

(א) הומצא הצו לצד שלישי שהוא תאגיד בנקאי, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, יגיש התאגיד הבנקאי לממונה על הגבייה בתוך עשרה ימים מהמצאת הצו, הודעה המפרטת את נכסי החייב הנמצאים בכל אחד מסניפי התאגיד הבנקאי.

(ב) הממונה על הגבייה יורה על עיקול נכס יחיד של החייב בשווי שלא יעלה על פי 1.5 מגובה החוב; היה שווי הנכס היחיד האמור קטן מסכום החיוב, יורה הממונה על הגבייה על עיקול נכסים נוספים באותו הסניף של התאגיד הבנקאי או בסניפים אחרים של אותו תאגיד בנקאי.

(ג) עיקול כאמור בסעיף קטן (ב) יוטל על חשבון העובר ושב של החייב; ואולם, אם הסכום בחשבון של החייב קטן מסכום העיקול, יוטל הצו על נכסים אחרים של החייב.

(ד) משהוטל העיקול על ידי התאגיד הבנקאי, ימציא התאגיד לחייב הודעה על העיקול בחשבון באופן שבו הוא נוהג למסור לאותו לקוח הודעות; לעניין סעיף זה, הודעה כאמור תכלול פרטים אלה:

(1) מועד הטלת העיקול;

(2) סכום העיקול;

(3) פרטי הזוכה;

(4) דרך ליצירת קשר עם המעקל.

(ה) הממונה על הגבייה לא יורה על עיקול נכסי החייב הנמצאים בתאגידים בנקאים אחרים, אלא אם כן שווי כלל נכסי החייב הנמצאים בתאגיד הבנקאי קטן מחובו.

(ו) הומצא צו עיקול לאחד מסניפי תאגיד בנקאי כאמור, יחול הצו על נכסי החייב הנמצאים באותו סניף, במועד שבו הומצא הצו לאותו סניף.

דברי הסבר

נכסי אזרח החייב חוב כספי למדינה ולמוסדותיה או לגופים אחרים בגין רשלנות או פשיעה, מעוקלים כדי לאלץ אותו להסדיר את חובו, ובמידת הצורך לאפשר לרשויות ולבעלי החוב לעקל את נכסיו השונים כתשבונות בנק, מטלטלין או נדל"ן.

פעמים רבות אזרח שחייב סכום נמוך של מאות שקלים לרשות המקומית בגין דוח חניה או חוב אחר מוצא את עצמו מוגבל באופן מוחלט ומלא בכלל נכסיו וחשבונותיו הפיננסיים בעקבות חוב זה עד לפירעונו המלא.

הצעת חוק זו נועדה להגביל את היקף העיקול כך שיהיה מידתי יותר, ולמקדו בעיקול חשבון בנק אחד בלבד ובהיקף המבוסס על סכום החיוב (כולל תוספת ריבית ופיגורים המגולמים בהטלת עיקול עד פי 1.5 מגובה החוב) בלבד. רק אם סכום החיוב גדול משווי הנכסים הכספיים של החייב בחשבון העובר ושב, ניתן יהיה להורות על עיקול נכסים או חשבונות בנק נוספים בסניפים אחרים של אותו הבנק (במידה וקיימים) או בבנקים אחרים עד להשלמת העיקול בהתאם לגובה העיקול המותר לפי דין זה. בנוסף, התאגיד הבנקאי יהיה מחויב להודיע לחייב על הטלת העיקול תוך מתן הפרטים הרלוונטיים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אליהו ברוכי וקבוצת חברי הכנסת (פ/4659/25) ועל ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/4697/25).

הצעת החוק זהה לפ/4659/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)

הכנסת העשרים ותמש

יוזם: חבר הכנסת ארז מלול

פ/25/2910

הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון – הגשת תובענה נגד גוף אשר פעילותו מחייבת רישיון), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 3 בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) הגשת תובענה ייצוגית כנגד גוף אשר פעילותו מחייבת רישיון ואשר נמצא תחת פיקוח טעונה אישור של המפקח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מסודרים), התשע"ו–2016², ויחולו על הגשתה וניהולה ההוראות לפי חוק זה."
2. בסעיף 5 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף 5(א)(1), אחרי "נוסח התובענה" יבוא "את הפרטים הנדרשים על פי סעיף 5(ג) וכן כמה בקשות הגיש התובע בשנתיים האחרונות."
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) מי שמבקש להגיש תובענה ייצוגית, תצורף לבקשה לאישור פנייה של המבקש לנתבע שבה מפורטת העילה שבגינה הוא מתכוון לתבוע ואת היקף או סוג הנזקים שנגרמו לו; ככל שהנתבע הודיע למבקש כי תוקנה הפרת החוק או שבשל סיבה אחרת עילת התביעה אינה ממשיכה להתקיים, יצרף המבקש גם את תשובת הנתבע."
3. בסעיף 8 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א)(3) אחרי "בדרך הולמת" יבוא "ולא תאושר בקשה אם התובע הגיש מעל שתי בקשות בשנה שקדמה להגשת התביעה; הוראה זו לא תחול על תובע שהוא גוף כאמור בסעיף 4(א)(2)."

¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 264.
² ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

(2) בסעיף קטן (ב)(2), אחרי "מבטח" יבוא "או כל גוף אחר אשר פעילותו טעונה רישיון".

(3) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) לא תוגש בקשה שהסעד הנתבע בה הוא סעד כספי, כנגד גוף שהונו העצמי, בעת הגשת הבקשה, הוא פחות מ-90 מיליון שקלים חדשים."

(4) סעיף קטן (ג) – בטל.

(5) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג1) העלה הנתבע טענה שהתובענה אינה נכללת בתוספת השנייה, תידון טענה זו טרם הדיון וההחלטה באישור התובענה כתובענה ייצוגית, ועד החלטה בטענה, לא יידרש הנתבע להתייחס לבקשה עצמה."

4. תיקון סעיף 18 בסעיף 18(ז)(2) לחוק העיקרי, אחרי "שיעורו ותנאיו" יבוא "ההמלצה תכלול פירוט של היקף השעות שהמבקש, התובע המייצג או בא כוח מייצג השקיעו בפועל."

5. תיקון סעיף 19 בסעיף 19(ו) לחוק העיקרי בסופו יבוא "במקרה שהסכם הפשרה הוגש טרם אישור הבקשה, לא יינתן גמול לתובע ושכר הטרחה לבא כח מייצג לא יעלה על תשלום סביר בגין השעות שהושקעו בפועל."

6. תיקון סעיף 20 בסעיף 20 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ד)(1), במקום "רשאי" יבוא "חייב" ובסופה יבוא "בהכרעתו יתייחס בית המשפט לנוק כאמור, ויפרט את נימוקיו להתחשבות או אי ההתחשבות בנוק שכאמור עלול להיגרם."

(2) בסעיף קטן (ד)(2), במקום "רשאי" יבוא "חייב" ובסופה יבוא "בהכרעתו יתייחס בית המשפט לנוק כאמור, ויפרט את נימוקיו להתחשבות או אי ההתחשבות בנוק שכאמור עלול להיגרם."

7. תיקון סעיף 22 בסעיף 22(ג) לחוק העיקרי, פסקה (1) – תימחק.

8. תיקון סעיף 23 בסעיף 23(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "מקום שנדחתה הבקשה, ישולמו הוצאות משפט כשיעור המקובל".

דברי הסבר

תובענות ייצוגיות נועדו לשרת מספר מטרות: מימוש זכות גישה לערכאות, אכיפת הדין והרתעה ומתן סעד הולם לנפגעים. ואולם, מאז חקיקת החוק התגלו בעיות ושימוש לרעה בכלי זה. מספר התביעות הייצוגיות שמוגש מדי שנה הינו ללא יחס סביר לתובענות אזרחיות אחרות ולא רק שגורם להכבדה בלתי ראויה על נתבעים בשל תביעות סדרתיות נגדם אלא אף גורם לעומס על בתי המשפט. התיקון המוצע נועד לאזן את יחסי הכוחות ולוודא כי תוגשנה רק תובענות שמשרתות את מטרות החוק ושיש בהן מטרה חברתית אפקטיבית ולא נועדו לשמש תובעים סדרתיים שמטרתם רווח כספי בלבד. התופעה של הגשת תובעות ייצוגיות באופן סדרתי אינה ראויה ואף גורמת להשפעה מיידית על יכולתם של עסקים לבטח את עסקיהם ולנהל את ענייניהם לטובת הכלכלה והחברה כולה.

מוצע לפיכך לקבוע שבמקרה של הגשת תובענה ייצוגית כנגד גוף הנמצא תחת פיקוח של מאסדר, יחוייב התובע, טרם הגשת התביעה, לפנות למאסדר בתלונה ולהקדים תובענה ופנייה לנתבע. כן מוצע להרתיע תובעים סדרתיים באמצעות הטלת מגבלות על מספר הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שיוגשו בשנה ובאמצעות הוספת החובה לציין את מספר הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהגיש התובע בשנתיים האחרונות. תיקון מוצע נוסף נועד להגן על גופים קטנים שהונס העצמי בעת הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נגדם נמוך מ-90 מיליון שקלים חדשים באמצעות הגבלת הסעדים הנתבעים נגדם. נגד גופים קטנים מעין אלו, יאושרו במידת הצורך וההתאמה בקשה לתביעת סעדים הצהרתיים או צווי מניעה אולם לא יאושר סעד כספי שכן מטרת החוק אינה לפגוע בגוף ולהכניסו להליך של חדלות פירעון בשל תביעה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז באדר התשפ"ג (20.03.2023)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת חנוך דב מלביצקי

פ/25/301

הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית),
התשפ"ג–2022

הוספת פרק ב1 .1 בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965¹, אחרי סעיף 11 יבוא:

"פרק ב1: חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית

הגדרות 11א. "מבקש" – אדם הטוען כי תוכן שהועלה לרשת

תקשורת אלקטרונית, או הפצתו, מהווים
כלפיו עוולה או הפרה לפי חוק זה;

"מנוי" – מי שהשתמש בשירותיו של ספק
השירות;

"ספק שירות" – מי שמספק שירותים ברשת
תקשורת אלקטרונית, לרבות שירותי גישה,
תקשורת, אחסון, חיפוש והפצת מידע;

"פרטי מידע" – אחד או יותר מהפרטים
המפורטים להלן לגבי זהותו של מנוי,
שהמנוי מסר לספק שירות: שמו המלא,
מענו, מספר הזיהוי שלו, שם חברה ומספר
הרישום של חברה;

"רשת תקשורת אלקטרונית" – רשת האינטרנט
וכן כל רשת תקשורת ציבורית אחרת
שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר
התקשורת ובאישור וועדת החוקה, חוק
ומשפט של הכנסת";

"השר" – שר המשפטים.

- חובת סודיות 11ב. ספק שירות לא יגלה פרטי מידע של מנוי שלו או מידע שיש בו כדי לזהותו, אלא אם כן המנוי נתן לכך הסכמה מדעת או אם ספק השירות נדרש לכך לפי הוראות כל דין או לפי צו של בית משפט.
- פנייה מוקדמת לספק שירות 11ג. (א) מבקש רשאי לפנות לספק שירות לפני הגשת בקשה לבית המשפט כאמור בסעיף 11ד, ולהודיע על כוונתו להגיש לבית המשפט בקשה לחשיפת פרטי מידע של המנוי.
- (ב) הודיע המבקש לספק השירות על כוונתו כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ספק השירות למנוי, ככל שהדבר ניתן, ויבקש את הסכמתו למסור למבקש את פרטי המדינה אודותיו המצויים ברשות הספק; הודעה כאמור תימסר למנוי בהקדם האפשרי.
- (ג) הסכים המנוי שיימסרו פרטי המידע שלו, יודיע על כך בכתב לספק השירות בתוך שבעה ימים מיום קבלת ההודעה והספק יעבירם למבקש בהקדם האפשרי; לא מסר הודעה כאמור, רשאי המבקש לפנות לבית המשפט כאמור בסעיף 11ד.
- בקשת חשיפה 11ד. (א) סבר אדם כי תוכן שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית או הפצתו בה מהווים כלפיו עוולה או הפרה של חוק זה, רשאי הוא לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה לספק השירות לחשוף את פרטי המידע של המנוי שהעלה או הפיץ את התוכן האמור (להלן – בקשת חשיפה).
- (ב) הומצאה הבקשה לספק שירות, יודיע על כך למנוי בתוך שלושה ימים מיום המצאתה ויעביר לו העתק ממנה בדרך שיקבע השר.
- (ג) בתגובתו לבית המשפט יודיע ספק השירות אם איתר את פרטי המידע של המנוי, וכן אם הודיע לו על דבר הגשת הבקשה.

זכות להתנגד לבקשה
11.ה. (א) המנוי רשאי, בתוך 20 ימים מיום שהודיע לו הספק על הגשת הבקשה, להודיע לבית המשפט על הסכמתו לבקשה או על התנגדותו לה, בלי לחשוף את זהותו.

(ב) התנגדות המנוי לחשיפת פרטיו, כאמור בסעיף קטן (א), לא תכלול טענות שביסוסן כרוך בזיהוי המנוי.

חשיפת פרטי מנוי 11.ו. (א) בית המשפט ידון בבקשת החשיפה על יסוד הבקשה וההתנגדות, ככל שהוגשה, ואולם בית המשפט לא יקבל טענות של המנוי, אם השתכנע כי זכותו של המבקש לטעון כנגדה תפגע אם לא תיחשף זהות המנוי, בין היתר בשל העדר חקירה נגדית.

(ב) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי הבקשה הוגשה בתום לב ועל מנת לאפשר למבקש להגיש קובלנה או תביעה לפי חוק זה, וכי קיים חשש ממשי, בהתבסס על ראיות לכאורה שהציג המבקש, שהתוכן שלגביו הוגשה הבקשה מהווה עבירה או עוולה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט להורות על מסירת פרטי המידע של המנוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

כחלק מההתפתחות הטכנולוגית, בשנים האחרונות הפך האינטרנט לאמצעי נגיש ויעיל לתקשורת, לאיסוף מידע ולפרסומו, ומשמש זירה להבעת דעות ולהשתתפות בשיח הציבורי כמעט בלא מגבלות. אחד ממאפייני האינטרנט הוא האפשרות להתבטא באופן אנונימי, מאפיין שטומן בחובו יתרונות וחסרונות כאחד. כפי שקבע בית המשפט העליון ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (ניתן ביום 25 במרס 2010) (להלן – פרשת רמי מור), בזכות להתבטאות אנונימית מגולמות שתי זכויות יסוד חשובות: הזכות לתופש ביטוי והזכות לפרטיות. האנונימיות מאפשרת לאדם להימנע מחשיפת פרטיו האישיים אם אינו מעוניין בכך, ולעיתים כשלעצמה מאפשרת את התבטאותו של אדם שיעדיף שלא להתבטא אם לא יוכל להתבטא באנונימיות. עם זאת, אין לראות באינטרנט עיר מקלט המאשרת ביצוע מעשי עוולה או הפרת זכויות בלי לתת על כך את הדין. כנגד הזכות להתבטא ולפעול באופן אנונימי עומדת זכותו של מי שסבור כי ניזוק מתוכן שפורסם לפנות לערכאות למיצוי הדין ולאכיפת זכויותיו (כמו הזכות לשם טוב) כשם שהיה זכאי לכך בזירה שאינה וירטואלית.

בפרשת רמי מור נקבע כי בדין הישראלי אין מסגרת דיונית מתאימה לחשיפת זהותו של גולש אנונימי

באינטרנט, וכי לשם כך נדרשת הסדרה חקיקתית מפורשת. בעקבות הפרשה נדחות בקשות רבות לחשוף פרטי גולש אנונימי ואנשים שסבורים כי נפגעו מפרסום באינטרנט אינם יכולים להגיש תביעה בשל עוולה מכוח חוק איסור לשון הרע כיוון שאין את מי לתבוע.

נוכח האמור, מוצע כי אדם הטוען כי תוכן שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית, או הפצתו, מהווים כלפיו עוולה או הפרה לפי חוק איסור לשון הרע, יהיה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לחייב את ספק האינטרנט לחשוף את פרטי האדם שפרסם את התוכן הפוגע לכאורה. טרם הליך מסוג זה, רשאי הנפגע לפנות ישירות לרשת התקשורת ולבקש ממנה לברר אם המנוי מסכים לחשוף את פרטיו. אם ישנה הסכמה, ההליך המשפטי לחשיפה יתייתר והנפגע יוכל להמשיך בהליך משפטי רגיל לפי חוק איסור לשון הרע. אם מפרסם התוכן מסרב למסור פרטיו, אזי יוכל הנפגע לפנות לבית המשפט בבקשה לחשוף את הפרטים.

כך נשמר האיזון בין הזכות לפרטיות לזכות לחופש הביטוי – ספק אינטרנט לא יגלה פרטי מידע של מנוי שלו ללא הסכמתו. אולם, רק במקרים בהם בית המשפט מפעיל שיקול דעת וקובע כי קיים חשש ממשי להפרה של חוק לשון הרע ופגיעה באדם, יוכל לחייב את חשיפת פרטי המפרסם.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת זבולון אורלב (פ/18/2476) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת לימור מגן תלם (פ/24/3109).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מאיר יצחק הלוי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2652).

הצעת החוק זהה לפ/24/2652 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ג (19.12.2022)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שלמה קרעי

952/25/פ

הצעת חוק-יסוד: השפיטה (תיקון – בחירת נשיא בית המשפט העליון בידי הכנסת)

1. הוספת סעיף 4א בחוק-יסוד: השפיטה¹, אחרי סעיף 4 יבוא:
- "מינוי נשיא בית המשפט העליון
(א) נשיא בית המשפט העליון יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של מליאת הכנסת.
(ב) מליאת הכנסת רשאית לבחור נשיא בית המשפט העליון שלא התמנה כשופט לפי סעיף 4 כפי שייקבע בחוק."
2. תיקון חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984², במקום סעיף 8 יבוא:
- "מינוי נשיא בית המשפט העליון
8. (א) נשיא בית המשפט העליון נבחר על ידי הכנסת לתקופה של חמש שנים, ולא ניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת.
(ב) מועמד לכהונת נשיא בית המשפט העליון יהיה שופט בית המשפט העליון בעל ותק של שלוש שנים לפחות כשופט בבית המשפט העליון.
(ג) לא יתמנה לנשיא בית המשפט העליון מי שאמור לצאת לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1) בתוך שלוש שנים מיום הגשת המועמדות.
(ד) נשיא בית המשפט העליון אשר סיים את כהונתו יפרוש מכס השיפוט.
(ה) חדל נשיא בית המשפט העליון מכהונתו או שכהונתו עתידה להסתיים בתוך פרק זמן שלא יעלה על ארבעה חודשים, יודיע יושב ראש הכנסת

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.
² ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

במליאת הכנסת את המועד בו תתקיים בחירת נשיא בית המשפט העליון, וכן יודיע במליאת הכנסת את המועד האחרון בו ניתן יהיה להגיש מועמדות לתפקיד, ובלבד שפרק הזמן להגשת המועמדות לא יפחת משבועיים ימים ממועד הודעת יושב ראש הכנסת.

(ו) הצעת מועמד תיעשה בכתב ותוגש לידי יושב ראש הכנסת בחתימת עשרה חברי כנסת לפחות; חזרו בהם מחתימתם אחד או יותר מחברי הכנסת שחתמו על הצעת המועמדות, לא יהא בכך כדי לפגוע בהצעה, אלא אם חזרו בהם כל המציעים מחתימתם.

(ז) בתום המועד להגשת המועמדים יפנה יושב ראש הכנסת למועמדים על מנת לקבל את הסכמתם להיות מועמדים לתפקיד.

(ח) היה מספר המועמדים שהוגשו ליושב ראש הכנסת ונתנו את הסכמתם להיות מועמדים נמוך משניים, יציג יושב ראש הכנסת מועמדים נוספים אשר נתנו את הסכמתם להיות מועמדים, באופן שמספר המועמדים שיובאו לבחירה לא יפחת משניים; על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), יושב ראש הכנסת יהא רשאי גם להציע מועמד העונה לאחד מתנאי הכשירות הבאים בלבד:

(1) מי שכיהן במשך תקופה של חמש שנים כנשיא בית משפט מחוזי טרם מועד הגשת המועמדות;

(2) משפטן בעל תואר שלישי במשפטים, אשר רשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין לא פחות מ-35 שנים טרם מועד הגשת המועמדות.

(ט) בחירת נשיא בית המשפט העליון תיעשה במליאת הכנסת בישיבה שתיוחד לעניין זה בלבד, בהצבעה חשאית, ובסיבוב בחירה אחד. המועמד

שקיבל את רוב הקולות של חברי הכנסת המשתתפים בהצבעה הוא הנבחר. זכו שני מועמדים או יותר במספר שווה של קולות שהוא מספר הקולות הרב ביותר שניתן למועמד בהצבעה, תיערכנה ביניהם בחירות חוזרות בישיבה מיוחדת של הכנסת שתכונס בשבוע שלאחר המועד בו התקיימת ההצבעה הראשונה. הכנסת תקיים מספר סבבי הצבעה ככל שיידרש עד שתקבל הכרעה לטובת אחד המועמדים.

(י) חדל נשיא בית המשפט העליון מכהונתו במהלך פגרת הכנסת, יכנס יושב ראש הכנסת את מליאת הכנסת לצורך הודעה על מועד בחירת נשיא בית המשפט העליון; חל מועד בחירת נשיא בית המשפט העליון במהלך פגרת הכנסת, יכנס יושב ראש הכנסת את מליאת הכנסת לצורך ישיבות מיוחדות ככל שיידרש לבחירת הנשיא כאמור בסעיף קטן (ט).

(יא) נשיא בית המשפט העליון יכהן בתפקידו עד תום תקופת הכהונה הקבועה בסעיף קטן (א) או עד הגיעו לגיל פרישה כקבוע בחוק, על פי המוקדם מביניהם.

דברי הסבר

מטרת הצעת חוק זו היא להסדיר בחקיקה ראשית את הליך בחירתו של נשיא בית המשפט העליון. סעיף 23(3) לחוק-יסוד: השפיטה קובע כי דרכי מינוי נשיא בית המשפט העליון ייקבעו בחוק. סעיף 8 הקבוע בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – החוק), קובע כיום כי נשיא בית המשפט העליון יתמנה לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה מקרב שופטי בית המשפט העליון לתקופה שלא תעלה על שבע שנים. למעשה הליך המינוי לתפקיד חשוב זה אינו מוסדר באופן מובנה בחוק, ונוצר נוהג לפיו העניין נותר בתחום סמכות הוועדה לבחירת שופטים. הוועדה, הלכה למעשה, איננה מפעילה שיקול דעת בשאלת מינוי זה, אלא ממנה באופן טכני ואוטומטי את הנשיא לפי ותק הכהונה על כס השיפוט בבית המשפט העליון (שיטה הידועה בכינויה "שיטת הסניוריטי"). ספק רב אם נוהג זה עומד בדרישות חוק-יסוד: השפיטה והחוק, משום שאינו כולל הפעלת שיקול דעת ובחינת ההתאמה לתפקיד, וברי כי לא קיים בהכרח קשר בין ותק לבין התאמה. בעקבות כך, נוצרת חוסר סבירות במינויים של נשיא בית המשפט העליון. ראוי להוסיף כי במדינות שונות בעולם נשיא בית המשפט העליון נבחר בהליך פוליטי-דמוקרטי, על ידי בית הנבחרים באותה מדינה. הסדר זומה לזה הנוהג כעת במדינת ישראל, בו נבחר נשיא בית המשפט העליון על-ידי השופטים עצמם, קיים בדנמרק בלבד. (ראו: "מסמך רקע בנושא מינוי נשיא בית-משפט עליון – סקירה משווה", שהוגש לחבר הכנסת גלעד ארדן ביום י"ב באייר התשס"ג (14 במאי 2003) על

ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת).

בימים אלה, הצורך בהסדרת הליך ראוי לבחירת נשיא בית המשפט העליון, הפך נחוץ אף יותר. זאת משום שאמון הציבור במערכת המשפט, ובעיקר בבית המשפט העליון, הולך ויורד. בהיות נשיא בית המשפט העליון גורם בעל השפעה ומשמעות רבה במדינה, מניהול סדרי הדין בבית המשפט העליון ועד הטמעת מדיניות ורוחה של מערכת המשפט, ראוי כי ייבחר בהליך מיוחד ודמוקרטי ככל הניתן, ויחלף בכל פרק זמן קבוע. במרבית הדמוקרטיות בעולם נהוגה שיטת בחירת שופטים המשקפת באופן נאמן יותר את רצון הציבור והשקפותיו, בין בדרך של בחירה ישירה על ידי הציבור ובין בדרך של בחירה באמצעות הרשות המבצעת והרשות המחוקקת ואילו בישראל כלל השופטים מתמנים על ידי הוועדה למינוי שופטים בהתאם להוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה.

ההסדר המוצע בא לאזן את משקל היתר ויוצא הדופן שניתן לשופטי בית המשפט העליון בהליכי מינוי השופטים בוועדה למינוי שופטים שכן לשופטי בית המשפט העליון ייצוג רב יותר בוועדה למינוי שופטים מאשר לגורמים האחרים המיוצגים בה, והוראת החוק מונעת ביצוע מינויים לבית המשפט העליון ללא רוב של שבעה חברים, דבר המעניק לשופטי בית המשפט העליון לכנסת, בדומה לאופן שבו נבחרים בעלי תפקידים אחרים דוגמת נשיא המדינה ומבקר המדינה. דרך מינוי זו תבטיח מתן ביטוי הולם להשקפות הרווחות בציבור ותחזק את כוחה של הכנסת מול הרשות השופטת, באופן שישפר את האיזון בין הרשויות השונות, איזון אשר נפגע כתוצאה מהיחלשות הכנסת ומגישתם של חלק מראשי מערכת המשפט שבאה לידי ביטוי בטשטוש קו הפרדת הרשויות ובפלישה מתמשכת של הרשות השופטת לתחומיהן של הרשות המחוקקת והמבצעת.

כמו כן, מתקנת הצעת חוק זו את המצב הקיים לפיו מתמנה נשיא בית המשפט העליון עד לגיל פרישתו. על מנת להגביר את אמון הציבור במערכת המשפט באמצעות יישומם של כללי מנהל תקין, וכן על מנת לעודד פלורליזם מחשבתי וריבוי דעות בבית המשפט העליון, מוצע בזאת כי נשיא בית המשפט העליון יתמנה לתקופת כהונה קצובה של חמש שנים בלבד.

עקב השינויים שהצעת החוק מבקשת לקיים, מוצע להחזיר את ההגבלה על בחירת נשיא לעליון, בכך שיוותרו לפחות שלוש שנים עד פרישתו (ביטול התיקון שנקרא "חוק גרוניסי").

עוד מוצע כי בנוסף למועמדים מקרב שופטי בית המשפט העליון, יושב ראש הכנסת יוכל להציע מועמדים לתפקיד נשיא בית המשפט העליון שאינם מכהנים כשופטי בית המשפט העליון, ובלבד שעומדים הם בתנאי כשירות מסוימים ואך ורק כשאינן מינימום שני מועמדים לתפקיד. מתן סמכות זו ליושב ראש הכנסת מחייבת תיקון בחוק-יסוד: השפיטה, שכן בדרך זו ניתן למנות משפטן שאיננו שופט לשופט בית המשפט העליון ולנשיא בית המשפט העליון על פי בחירת הכנסת.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת דוד אמסלם (פ/2856/24) ועל ידי חבר הכנסת בצלאל סמוטריץ' וקבוצת חברי הכנסת (פ/3581/24). הצעת החוק זהה לפ/3581/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ג (26.12.2022)

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת שמחה רוטמן

פ/159/25

הצעת חוק הכנסת (תיקון – חובת התייצבות בפני ועדות הכנסת), התשפ"ג–2022

הוספת סעיף 5א 1. בחוק הכנסת, התשנ"ד–1994,¹ אחרי סעיף 5 יבוא:

"חובת התייצבות 5א. (א) בסעיף זה –
בוועדה

"ועדה" – ועדה מוועדות הכנסת;

"מידע" – מידע, מסמכים ודוחות המצויים בידי
הגוף שבו מכהן עובד ציבור והדרושים
לוועדה למילוי תפקידיה;

"עובד ציבור" – מי שאינו שר, סגן שר או חבר
הכנסת, ומתקיים בו אחד מאלה –

(1) ממלא תפקיד על פי חוק בשירות
המדינה, ברשות מקומית, בתאגיד שהוקם
בחוק, אף אם אינו עובד;

(2) דירקטור מטעם המדינה בחברה
ממשלתית או בחברת בת ממשלתית,
כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות,
התשל"ה–1975²;

(3) נושא משרה או תפקיד על פי חיקוק,
בין במיני, בין בבחירה ובין בהסכם;

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.
² ס"ח התשל"ה, עמ' 770.

"עיצום כספי" – עיצום בגובה רבע משכורת חודשית אחת של עובד הציבור, ואם עובד הציבור אינו מקבל משכורת תמורת עבודתו – עיצום בגובה רבע מהשכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968.³

(ב) זומן עובד ציבור לוועדה על פי כל דין, יתייצב במועד ובמקום שקבעה הוועדה; זומן עובד ציבור כאמור ונתבקש להציג מידע או מסמך, יתייצב לפני הוועדה וימסור לה את כל המידע שברשותו על פעילות הגוף שבו הוא מכהן בקשר לנושא הדיון, וישיב לשאלות שיופנו אליו על ידי חברי הוועדה כמיטב יכולתו, אלא אם כן חלים על המידע הסייגים הקבועים בסעיף 21(ב) לחוק-יסוד: הכנסת⁴ או לפי סעיף 42(א) לחוק-יסוד: הממשלה.⁵

(ג) זומן עובד ציבור לוועדה בהחלטה שנתקבלה ברוב חבריה, יחולו הוראות אלה:

(1) לא התייצב במועד ובמקום שקבעה הוועדה בלא הסכמה בכתב ומראש מיושב ראש הוועדה, או עזב את אולם הוועדה ללא אישור יושב ראש הוועדה, יטיל עליו יושב ראש הוועדה עיצום כספי;

(2) פעל עובד ציבור כאמור בפסקה (1), יואשם בעבירת משמעת;

(3) ראה יושב ראש הוועדה כי מטעמים מיוחדים שיירשמו ישנו צורך ממשי בהבאת עובד הציבור והוראות פסקה (1) אינן מספקות בנסיבות העניין, רשאי הוא לצוות על הבאתו, בדרך שתיקבע בתקנון הכנסת;

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
⁴ ס"ח התשי"ת, עמ' 69.
⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

(4) חבר ועדה רשאי לשאול את עובד הציבור שאלות, ועל עובד הציבור חלה חובה להשיב לשאלות שנשאל, אלא אם כן קיבל אישור מיושב ראש הוועדה שלא להשיב לשאלה;

(5) לא השיב עובד ציבור לשאלה מבלי שקיבל לכך אישור מיושב ראש הוועדה כאמור בפסקה (4), יואשם בעבירת משמעת ורשאי יושב ראש הוועדה להטיל עליו עיצום כספי;

(6) על אף האמור בפסקה (1), ובהתאם להוראות שייקבעו בתקנון הכנסת, רשאי להופיע בוועדה, במקום מי שזומן, השר הנוגע בדבר או ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו, והוא יודיע על כך לוועדה לפני הדיון; החליט השר או ראש הגוף כאמור, יתולו עליו הוראות פסקאות (1) ו-(4);

(7) יושב ראש הכנסת רשאי, לבקשת עובד ציבור שהוטל עליו עיצום כספי כאמור, לבטל את החלטת יושב ראש הוועדה בדבר העיצום הכספי או להפחית את גובה העיצום הכספי, אם מצא כי בנסיבות העניין, מטעמים שיירשמו, צודק ונכון לעשות כן.

(ד) עיצום כספי על פי סעיף זה ישולם לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה).⁶

(ה) הודעה על העיצומים הכספיים שהוטלו לפי סעיף זה, תפורסם ברשומות בסוף כל מושב של הכנסת."

⁶ חוקי איי, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

דברי הסבר

הכנסת היא הרשות המחוקקת של מדינת ישראל. בין תפקידיה, ובמסגרת האיזונים והבלמים הנהוגים בדמוקרטיה המודרנית, אמונה הכנסת גם על פיקוח אחר הרשות המבצעת. לשם מילוי תפקיד זה, העניקו חוק-יסוד: הכנסת וחוק-יסוד: הממשלה לוועדות הכנסת את הסמכות לזמן כל נושא משרה או ממלא משרה בשירות הציבורי לשם מסירת מידע לוועדה. כיום קובע תקנון הכנסת הוראות על התייצבות בפני הוועדה ומסירת המידע הנדרש לה, אולם חוקי היסוד, חוק הכנסת, התשנ"ד-1994 ותקנון הכנסת, אינם קובעים במישרין כל סנקציה על אי-התייצבותו של משרת הציבור בפני הוועדות, באופן אשר מקשות על ביצוע תפקידיהן ופוגעות במעמדה ובכבודה של הכנסת.

מטרת הצעת החוק היא מילוי החלל במצב החוקי הקיים. הצעת החוק מצהירה בתחילה על חובתו של כל עובד ציבור להתייצב לדיונים של ועדות הכנסת, אם זומן כדין, ולספק לוועדה מידע, מסמכים ודוחות בתחום סמכותו. הסדר זה זהה להסדר הקיים כיום בסעיף 123 לתקנון הכנסת. אי-היענות לזימון מן המניין של עובד ציבור אינה גוררת עמה כל סנקציה.

ואולם, לפי ההצעה, ועדה רשאית לדרוש התייצבות מיוחדת של עובד הציבור, על ידי זימונו בהחלטה שניתנה ברוב חבריה (להבדיל מרוב הנוכחים בישיבה). פעלה ועדה בדרך זו, אי-התייצבותו של עובד הציבור תגרוור עמה עיצום כספי בגובה רבע ממשכורת חודשית אחת של עובד הציבור, ותהווה עבירת משמעת.

בנוסף, חובתו של עובד הציבור לא תמה עם התייצבותו בוועדה של הכנסת. על מנת שפיקוח הכנסת על עבודת הממשלה יהא יעיל, על עובד הציבור לענות כמיטב יכולתו לשאלות המופנות אליו מחברי הוועדה. לא עשה כן, ולא קיבל אישור מכך מיושב ראש הוועדה, הצעת החוק קובעת כי יושב ראש הוועדה רשאי להטיל עליו עיצום כספי.

כן מוצע כי יושב ראש הכנסת – בהיותו הגורם שאמון על כבוד הכנסת – יהא רשאי, לבקשת עובד ציבור שהוטל עליו עיצום כספי, לעיין מחדש בהחלטת יושב ראש הוועדה על הטלת העיצום הכספי ולהורות על ביטולה או על הפחתת סכום העיצום הכספי, בנסיבות המצדיקות התערבות כאמור. עילות אפשריות המתאימות להתערבותו של יושב ראש הכנסת עשויות להיות התייצבותו של עובד הציבור בדיון העוקב בוועדה של הכנסת, המלצה מטעם הוועדה, טעמים אישיים לאי-התייצבותו, הגבלת הגעתו על ידי הממונה עליו ועוד.

לשם פיקוח ציבורי אחר יישום סנקציה זו, תפרסם הכנסת בתום כל מושב הודעה על העיצומים הכספיים שהוטלו לפי חוק זה.

הצעת חוק זו נוסחה בסיוע התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, והתנועה למשילות ודמוקרטיה, ע"ר.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/1843/24) ועל ידי חבר הכנסת שמחה רוטמן (פ/3375/24).

הצעת החוק זהה לפ/3375/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1552 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.12.2024.

חק/1552. הצעת חוק הכנסת (תיקון - חובת התייצבות בפני ועדות הכנסת), התשפ"ג-
2022 של תה"כ שמחה רוטמן (פ/159)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בשבוע.

הערה

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יאסר חוג'יראת

3408/25/פ

הצעת חוק העונשין (תיקון – החמרת ענישה בגין ירי מנשק חם שלא כדין), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 340 א. בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, בסעיף 340 א –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שנתיים" יבוא "חמש שנים";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "חמש" יבוא "עשר";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"ג) העובר עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), לא יפחת עונשו ממחצית העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו; העונש לא יהיה כולו על תנאי אלא אם יינתנו טעמים מיוחדים לכך."

דברי הסבר

הענישה כיום איננה מרתיעה משימוש בנשק חם. העונש הנמוך הקבוע בצד עבירות אלה מאפשר מציאות של ירי על בסיס יומיומי באזורים מסוימים בארץ.

לשם שמירה על שלום הציבור וביטחוננו יש חשיבות לוודא כי כל אדם המחזיק נשק בידו, בין שהחזיק בו כדין ובין שלא, לא יעשה בו שימוש שלא כדין. אדם שמשתמש בנשק חם שלא כדין מלמד בהתנהגותו שהוא מהווה סכנה לחברה ולכן יש להחמיר את הענישה על מנת לייצר אלמנט הרתעת, כדי לעקור תופעה זו מהשורש. על כן, מוצע להחמיר את הענישה המרבית לחמש שנות מאסר ליורה מנשק חם שלא כדין, ובנסיבות מחמירות – באזור מגורים או באופן שיש בו כדי לסכן חיי אדם, לעשר שנות מאסר, בנוסף מוצע לקבוע עונשי מינימום לעבירות מסוג זה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/91/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אופיר כץ (פ/1065/25) ועל ידי חבר הכנסת אליהו רביבו וקבוצת חברי הכנסת (פ/1723/25).

הצעת החוק זהה לפ/1723/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ז בסיוון התשפ"ג (05.06.2023)

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 227.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/1549 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 29.12.2024.

חק/1549. הצעת חוק העונשין (תיקון - החמרת ענישה בגין ירי מנשק חם שלא כדיון),
התשפ"ג-2023 של חה"כ יאסר חוג'יראת (פ/3408)

יושב-ראש ועדת השרים פותח את הדיון.

בדיון משתתפים: השר יריב לוין והי"ח לילך וגנר ושרון אפק.

מניין קולות

המשך הדיון נדחה בחודש.

הערה